Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

NĂM THỨ 20
Số 5313
Ngày thứ ba
7 Juil. 1986
Ngày 19 tháng 5
(thiếu)
NĂM BÍNH-TÍ

Lực tỉnh tân văn

COFAT

CHỦ-NHIỆM: NGUYỄN-VĂN-CỦA
Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài và chi cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY
BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Massard, 57 — SAIGON
Dây thép tốt: LUCTINH — Dây thép nói: 203

CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ
Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
SUBJECTOIS INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
9, Rue Tronchet — PARIS

GIÁ BÁO
Một năm.. 12$00
Sáu tháng. 6 50
Ba tháng. 3 50
Mỗi số..... 0 04

Nên nới rộng chương-trình «TUẦN LỄ NHI-ĐỒNG»

Trước khi biết bà Lacore thì chúng ta nên biết bà: Robin, Rivoal, Béziat... ở Saigon ta

Bắt tay vô làm việc, bà Lacore, quốc gia Thứ-trưởng bộ bảo-trợ nhi-đồng, cùng chánh văn-phòng là bà Alice Jounenne đi viếng Fresnes để điều-tra về cách sanh-hoạt của đám trẻ vị-thành-nhân phạm tội và bị cầm giam nơi lao-tù.

Sau cuộc điều tra ấy, bà Suzanne Lacore có tuyên-bố rằng: «Sự cần mẫn của tôi, chỉ vì mục-đích cứu vớt nhi-đồng, nhưng tôi xin thú thật, tôi rất đau đớn trước văn-đề nhi-đồng. Khi viếng trọn vẹn lắm dường lạc lối ấy, tôi nhận rõ trách-nhiệm tôi là khôi phục nền luân-lý của chúng nó. Tôi rất yêu trách-nhiệm của tôi làm và sẽ lo sao cho toàn vẹn và quyết đi đến cùng.

Tôi và tất cả những người trong đoàn từy-tùng tôi rất lấy làm cảm-động trước những tình-cảnh đám trẻ khốn nạn đó; những hỡ sơ biên những tội chúng nó đã làm và những nguyên do làm cho chúng tôi phải nảo nề. Phận sự của chúng tôi là phòng trước cho khỏi chúng nó đưa chơn đến cái bước thảm khốc, mà xã-hội ta phải có một phần trách-nhậm lớn.»

Bà Lacore xét thấy mấy đứa trẻ ở Fresnes cũng như ở vài nơi khác, không có đủ sách hữu ích ở bên để đọc. Bâsê nhờ đến tâm của các nhà xuất-bản để bỏ bớ chỗ khuyết-điểm ấy. Lại nữa bà dự thảo lập một toán gồm có nhiều bà tử-thiện, đi viếng bọn trẻ lầm lỗi, giáo-hóa chúng nó đang lúc trí óc còn non nớt để lảnh-hội lấy ảnh-hưởng bền ngoài.

Vì biết rằng giáo-dục là nguyên-lý của nhiều sự thành-đạt, bà Lacore tỉnh lập ra nhiều cuộc đàm luận với các bà mẹ, các bà nội-trợ, hầu tỏ cho họ biết công-dụng và sự tốt đẹp của phận sự họ ở gia-đình và dạy cho biết những điều cần-yếu của sự-vệ-sanh ở tư-gia.

Nhờ bà Lacore, nhiều bản dự-thảo, nhiều ý-kiến mới sẽ đem cho nhi-đồng biết bao nhiêu hạnh-phúc.

Trước khi gát bút sau những lời ca-tụng một bực tử-mẫu của đám nhi-đồng Pháp, chúng tôi vẫn không quên nhắng bà trong uỷ ban «Tuần-lễ Nhi-đồng» ở đây, như qui bà Robin, Rivoal, Béziat v.v...

Mà một điều nên nói hơn nữa là bà Lacore ở Pháp sở dĩ biết yêu đám nhi-đồng khốn nạn bơ vơ ấy một cách thiết tha như thế chưa để-chắc là do ở cái bản năng tự-nhiên, vì một bằng cớ để chứng ta có thể cần cứ mà nói mạnh bạo là sau khi chánh-phủ bình-dân thành lập thì mới có bà. Thế là cái tình yêu đương trẻ khốn nạn của bà chính là do ở phong-trào đưa đến, rồi bà Lacore mới thấy cái cảnh thương-tâm khốn nạn của lủ trẻ hoang. Còn ở đây, «tuần-lễ nhi-đồng» thành lập ở Saigon do các bà Robin, Rivoal, Béziat.v.v., là vì một tấm lòng bác-ái tự-nhiên ở tận đáy lòng do ở cái bản-năng của người chân thành từ-thiện. Vì thà trước khi ca tụng công đức bà Lacore ít ra cũng phải biết đến các bà đã sáng khởi ra «Tuần-lễ nhi-đồng» ở Saigon này trước mới phải, vì chính những người như các bà Robin, Rivoal, Béziat v.v. trong ủy ban T. L. N. Đ., mới thiệt là hạng người chân-thành với tấm lòng yêu..!

Sau những cuộc vui của ủy-ban T. L. N Đ., chúng tôi lại còn nghe đâu ngày 11 Juillet đến đây sẽ có một gánh hát lớn ở amkỳ hát giúp kia nữa. Thế thì ta biết mục-đích của «Tuần lễ nhi-đồng» có cái ý nghĩa sâu xa tốt đẹp là dường nào?

Như vậy, chúng tôi ao ước sao ủy-ban Tuần-lễ nhi-đồng nhơn dịp nầy mở rộng chương-trình hành động rộng hơn chút nữa, nghĩa là ra ngoài những sự cứu vớt đám trẻ khốn nạn bơ vơ kia, mà ủy-ban cũng nên lo đến trẻ bị tội ở các khám-đường hay bị đày ở Ông-Yêm, Cửu Đình. và phải công nhận ý-kiến bà Lacore cho rằng, chỉ vì nghèo khổ là một việc hiện tại và thiệt thực, mà cũng vì thiếu giáo-dục là một phần nhậm trong ấy. Cứu vớt về phần vật chất, mà cũng cần cứu vớt về phương diện giáo-dục nữa, mới là hoàn-toàn một cơ-quan phước-thiện, hoàn-toàn một bực từ-thiện. Chúng tôi rất mong bà Lacore tin cậy ở tâm-thành của ông người của ủy ban T. L. N. Đ. như các bà Robin, Rivoal, Béziat v.v đề phụ giúp vào một trách nhậm để lo cho vấn đề nhi đồng ở xứ nầy.

Hoàng-Sáo

MỘT NGHĨA-CỬ ĐÁNG KHEN

Gánh «Phụng-Hảo» và đám trẻ khốn nạn

Sau khi chánh-đốn hoàn-bị, gánh Phụng-Hảo sẽ diễn một đêm tại rạp hát tây tối thứ bảy 11 Juillet để giúp «Tuần lễ nhi-đồng».

Mục-đích của Tuần-lễ nhi-đồng bắt tất chúng tôi phải nói, mà chúng tôi tưởng nên nói về ông chủ gánh Phụng Hảo là ông Ng.-Bửu, một nghệ-sĩ từng biết Opéra, và Music-Hall ở Pháp, nay về chủ trương gánh hát Phụng Hảo có cho thấy rằng ông là có Phùng-Hà một ngôi sao trong nghệ-thuật-giới đã được nhiều người biết.

Trước kia mỗi một gánh hát có có Phùng-Hà đóng tuồng, tức là một cái quảng-cáo thâu hết bao nhiêu khán-giả vào xem, vì Phùng-Hà có đặc-tài khán-giả.... Nay có ông Bửu một nghệ-sĩ có tiếng tăm có tài nghề diễm chuyết thêm cho, ngôi sao Phùng-Hà càng chiếu tỏ rạng gặp mười khi xưa giữa bầu trời nghệ-thuật Việt-Nam.

Anh chị em! Ba con ơi bác! Tối thứ bảy 11 Juillet, hãy rủ nhau kéo rốc lại rạp hát tây để thưởng thức cái nghệ-thuật tuyệt vời của cô Phùng-Hà.

CUỘC-DIỄN THẾ-GIỚI

Hội Quốc-liên đã té vào thùng thuốc đạn Dantzig?

Các cường-quốc Âu châu bước vào con đường hèm Dantzig. — H. Q. L. bị một yếu-nhân quốc-xã thông mạ thậm tệ. — Lại có cuộc biểu-tình phản-đối. — Đức triệu tập tướng-sĩ. — Đức rất lạc-quan. — Anh tăng quân đội chuẩn-bị chiến tranh. — Thời-cuộc nước Pháp.

... Đèn ngỏ hẻm Dantzig

Genève, 5 Juillet. — Phiên nhóm của H. Q. L. hôm nay chỉ để riêng xét về vấn-đề Dantzig.

Trong lúc hội đồng đang bàn cải, ông Greiser yếu-nhânquốc-xã nghị-trưởng, thượng nghị-viện Dantzig can-thiệp vào một cách táo bạo. Ông tuyên bố rằng: từ ngày sau trận đại-chiến, mãi đến lúc đáng quốc-liên nắm chánh-quyền nước Đức, thì Dantzig như thùng thuốc đạn, mà sự hành-động của H. Q. L. giống như muốn châm ngòi khêu không cho nổ bùng ra. Ông lại nói lớn lối rằng: mình nói đây không phải vì những điều khoản của hiệp-ước hay luật-pháp đã chết ngồm tự bao giờ rồi kia.... mà chính là ông ta nhơn danh một số 400 ngàn dân Đức trước sau gì cũng quyết không lìa Đức.

Ông ta lại yêu cầu H. Q. L. nên phải một thượng uỷ-viên chaut commissaire) mới để sang Dantzig, mà tốt hơn đừng phải một thượng uỷ-viên nào cả, để một mình ông có thể lãnh cả trách-nhậm mà đàm luận các công việc khỏi cần H. Q. L. phải nhọc lòng đến. Kết luận, ông nói ông có thể chỉ ngay mặt thượng uỷ-viên của H. Q. L. ở Dantzig hiện nay mà ông tỏ cho biết rằng đó là một mối thù nghịch của ông.

Ông Greiser, thượng-ủy-viên Anh của H. Q. L. vẫn điềm tĩnh ngồi tại ban lãng tai nghe những lời thông mạ, không chút xao xiến. Nhưng thính giả không thể đồng cơn uất ức được, nên lắm lúc có người đứng dậy toan phản-đối, đến lúc gần dứt lời, ông Greiser lại dùng một cái giọng chua cay không có chút nhã độ rằng: «có lẽ quả lắm rồi», rồi ông quảng ngay cặp mình trên bàn của H. Q. L. một cách khiêm nhã tự-thị, thỉnh giả lại càng phát cáu nỗi lên phản đối thêm nữa.

Vì cái giọng nói «khô tiêu» và cử chỉ nóng nảy như thùng thuốc đạn của Greiser như vậy, nên Hội quốc-Liên nhứt định sau khi nhóm đại hội sẽ nhóm lại liền để bàn cải.

Thái-độ cứng cỏi của Greiser suýt gây ra cuộc âu-đả

Genève 6 Juillet. — Thấy cái thái-độ ngược ngạo của Greiser đã thông-mạ thượng ủy-viên Anh và lại còn nhiếc mắng H. Q. L. các nhà viết báo và các thính-giả nổi lên công-kích phản đối ồn ào, nhứt là lúc ông Greiser từ giã diễn-đàn, ông lại dùng lối chào phát xít Hitler mà chào ông chủ-tịch hội-đồng H. Q. L. và lúc đi ngan qua bàn ngoại-trưởng Anh là Eden và ngoại-trưởng Baian là Paul-Boncour, ông khẩn-khái ông lại còn chào một cách khinh-bỉ sự phản-đối ấy, tiếng phản-đối ồn ào gấp đôi lên nữa.

Ông ra khỏi phòng nhóm, quân chúng ồn ào kéo nhủ vây ông ta, kẻ chưởi mắng, người xô xiên, có người lại cung tay hăm đánh. Thấy ông Greiser bị giam trong một cái không khí khó thở, nên một chức viên của H. Q. L. lo sợ cho ông bị đánh, nên muốn dẫn đưa ông ta ra ngõ sau, nhưng ông ta lại trả lời rằng: «Tôi đã vào cửa lớn, thì tôi phải ra cửa lớn».

Báo giới Pháp bất bình

Paris 6 Juin. — Báo-giới ở Paris đều bất bình hải điền-văn của ông Greiser, báo Le Journal viết rằng: chẳng những cái giọng nói của Greiser rất rông cái giọng quốc gia, mà lại còn nguy hiểm nữa. Phóng-viên báo Œuvre phê bình rất bi quan rằng: nếu H. Q. L. mà còn cho ý và Đức trở lại không thế nào hòa nhã được và thảo như tin của vị phóng-viên nầy, thì có nhiều dại biểu ở H. Q. L. đã tuyên-bố: nếu H. Q. L. muốn tránh khỏi việc lộn xộn, ít ra phải cấm tuyệt ý và Đức đi vào. Còn báo Echo de Paris thì nói với cái giọng cảm tức rằng: vậy cho H. Q. L. còn gì thể thống nữa, đã bị Greiser thông mạ và đã nhìn nhận mình đã bất lực xử xự Ý xâm lược nước Á.

Vô cang, mà H. Q. L. bị Greiser nhiếc như vậy chớ có chọc ghẹo gì!

Genève 6 Juillet. — Sở dĩ có cuộc ẩu-đả của Greiser mắng nhiếc đó, vì H. Q. L. đem vụ chiếc Tuân-dương-hạm Duc Leipzig đến tại Dantzig, nhưng viên quan ba tàu

(Coi qua bên trương sau)

Một ông chủ-quận mà ta nên tôn sùng

Nhiều người kêu ca sao các quan quận lại thôi không lo sân sóc mở mang nơi mình trấn nhậm. Nhưng mới rồi đây, quan quận Phước-long tỏ ra rằng ngài hết lòng với bổn phận, với dân, rất đáng tôi câu làm cha mẹ dân.

Khi mới lại ngôi quận, ngài có xin một ngoài điều dưỡng về cho thuốc thì tại quận mà từ trước với nay hễ trống không, ngài cho người sửa sang đường lộ bị bùng xéng mùi lập làm đường đi lại bất tiện. Hiện nay, đã có lịnh phê chấp rồi cái công việc mở rộng lớn hơn để việc buôn bán được dễ dàng. Công việc ấy, ai cũng ca tụng vì vào thời nầy nhà nước chi lo chỉnh đốn ngân khố, khó mở mang gì thêm.

Công việc quận quan không phải đến đó là hết, ngài còn mở mang cái rạch nhỏ của làng Ninh-quới.

Trước, sự thông thương bằng ghe xuồng rất khó. Trọn bốn tháng khô khan, xuồng đi cũng không được. Nay làng Ninh-quới có một cái kinh thẳng băng dài có hơn 3 ngàn thước, bề ngang được 6 thước, sâu gần được 2 thước. Đất móc liền hai bên thành cái bờ bề ngang được 3 thước, bề cao được 1 thước. Bờ đề đó dùng để đi lại rất phương tiện.

Mới đây, có đào cái kinh rồi rạch Diêy-Oan tới kinh Quan-lộ Kinh mới: ấy rất có ích. Hương chức các làng khỏi phải tốn công đi vòng có trên 20 ngàn thước để tới hầu quận Vĩnh-phú và Phước-long.

Mấy làng kế cận như Xà-phiên, Vĩnh-quới, Hương-phú và Ninh-hòa cũng được hưởng sự ích lợi của kinh mới ấy.

Hiện nay nhà trường làng Ninh quới cũ mèm, làng rất lo ngại vì nhà trường đã cũ, hư nhiều chỗ. Mong sao quan quận nhủ lòng thương đến hơn 800 dứa trẻ muốn học mà ra tay chủ trương sửa trường ấy lại.

Chúng tôi ước rằng quan chủ quận sẽ không lấm ngơ bỏ qua lời yêu cầu của con dân.

TIN THÊM VỀ VỤ ÁN-MẠNG

Ở SỞ CAO-SU SOUCHÈRE

Cuộc điều-tra còn đang tiến-hành. — Chưa bắt được thủ-phạm. — Một vài người bị tình nghi

Hôm qua, chúng tôi nói vắng-tắt cho độc-giả hay vụ án-mạng ở sở cao-su, nay xin thuật rõ thêm. Người bạc-mạng là cập-rằng Nguyễn-văn-Cảnh, bị đánh ngất ngư, nhưng khi chở đi gần tới nhà thương thì tắt hơi.

Nơi xảy ra án-mạng

Sở cao-su nầy của bà De la Souchère ở làng Thái-bình, quận Thủ-đức (Giadinh), cách xa chợ lối 10 ngàn thước. Có đường xe-hơi chạy ngay vào sở cao-su.

Người sếp trông nom ở sở cao-su nầy tên Liên, người Bắc-kỳ, trước giúp việc ở Xuân-lộc, nay mới đổi lại đó độ chừng một tháng. Chỉ có thầy cai-quản chỉ huy còn ký dư đều là cập-rằng và cu-li. Dân trong sở gồm có những người Trung Bắc nhưng phần lớn là người làng Thái-bình.

Chiều nhựt 5 Juillet, vào buổi sớm mai, tên cu-li Lê-văn Phảo đi Châu đi lấy mủ cao-su từ cây nầy qua cây kia. Vào lúc 9 giờ trong lúc Phảo còn làm việc, thình lình anh thấy một xác người nằm sấp trên vũng máu. Không dám lại gần xem, Phảo chỉ lật đật chạy trở lại nhà nấu mủ cho thầy sếp Liên hay. Lập tức, thầy cùng cập-rằng Rồi và vài người nữa đến nơi coi ra xác ấy của tên Nguyễn-văn-Cảnh mới vô làm cập-rằng trong sở.

Tức thì sếp trông mỏ lên, thấy cai sở tại là Huỳnh-văn-Bánh cùng hương-chức làng chạy tới. Cập-rằng Cảnh còn nằm ngửa nhìn thấy cai liền cho phó Hương-hào Treo chở anh vào nhà thương Gia-định nhưng đọc đường Cảnh chết vì vết thương bị đánh phía sau đầu thầy sọ.

Cập-rằng Nguyễn-v-Cảnh

Cảnh, người Bắc-kỳ, lối 27, 28 tuổi, vào Nam-kỳ đã lâu. Trước cùng làm ở sở cao-su Xuân lộc cải bà De la Souchère. Mới hôm 1er Juillet, Cảnh theo thầy sếp Liên xuống làm ở sở cao-su làng Thái-Bình. Cảnh thế cho cập-rằng Rồi vì anh nầy đốt. Rồi làm công việc khác. Anh ở trong quận Thủ-đức.

Cuộc điều-tra

Hay tin có án mạng ở sở cao-su, quan Chủ-quận Thủ-Đức lập tức đến nơi làm ăng-kết. Thầy của Cảnh nằm cách nhà nấu mủ độ 400 thước, ở nhằm địa phận Phảo làm việc thân mình và chơn bằm tím. Trên đầu phía sau có một vít thương rất nặng thấy sọ, theo lời quan thầy, cập-rằng bị người ta cầm cây đánh. Cách chỗ Cảnh nằm độ 105 thước có 4 người cu-li đương đào lỗ. Bốn người nầy là Lung, Xin, Mừng, Nho, đều ở làng Long Bửu, mới xin về làm ăn liền ngày. Theo lời khai, bọn họ không hiểu biết gì hết, cu-li Phảo cũng vậy. Sau khi lấy khai, thầy sếp Liên điểm số cu-li thì thiếu tên Vọng.

(Coi qua bên trương sau)

KẾT-QUẢ KHÔNG HAY CỦA ĐỜI TÌNH-ÁI

Muốn cho yên mối chung tình

cặp uyên-ương rủ nhau tự tử tại một phòng ngủ

CẢ HAI ĐỀU CHẾT TẠI NHÀ THƯƠNG BẢO HỘ

Cậu Sự nguyên tên là La-duyên, Trụ, tức Sự, con trai thứ ba ông La kim-Ký, tức là Nhân-hòa đường, hiệu bán thuốc bắc ở số 135 phố hàng Buồm ở Hanoi mở ra đã lâu năm. Cậu Sự năm nay 22 tuổi, chưa có vợ, vẫn là cậu con ngoan, ngoãn của ông Nhân-hòa-đường, vẫn còn ở với ông lẽ tất nhiên tiền tiêu pha may mắc vẫn do ông chu cấp.

Gần đây, cậu Sự đau anh em chơi bời tát vương, thỉnh thoảng lại vắng nhà một vài đêm. Trước đây 2 tháng, cậu đã bỏ nhà đi một dạo, rồi lại về, nhưng từ đấy đến nay, cậu thường đi luôn. Cho là tánh cậu chơi bời đã quen, người nhà không để ý cho lắm.

Tối hôm 30 Juin, cũng như mọi khi, cậu Sự lại đi. Khi đi, cậu chỉ mặc bộ quần áo ngủ, ai chẳng tưởng là cậu đi chơi. Nào ngờ cậu đi cả đêm đến hôm sau cũng không thấy về, rồi đến 11 giờ 30 hôm 1er Juillet thì có người đến hiệu Nhân-hòa đường báo tin rằng: cậu Sự đã tự-tử ở nhà ngủ Tiên-lợi trên trại hàng hoa. Người anh ruột cậu Sự được tin lập tức tới nơi thì thấy em.

Cậu Sự cũng tự vời một cô gái

11 giờ sáng hôm 1er Juillet, một cậu con trai mặc quần áo ngủ, đi chơi với một cô gái ăn mặc lối mới, cùng một đứa ở gái cắp cái thúng, đến hỏi mướn buồng của phòng ngủ Tiên-Lợi.

Mới trông ai cũng tưởng hai người ấy là vợ chồng thật, hơn nữa là lại có con ở đi hầu. Vào quớn buồng số 2 giá 1 đồng, trả tiền xong, cậu con trai khai tên ở trong giấy nhà ngủ là La-văn-Sự, buôn bán ở phố hàng Buồm và nói thêm rằng mượn buồng đến sáng hôm sau là 2 Juillet sẽ đáp tàu đi Vietri.

Sau đó, cặp này còn mua hoàn ăn với nhau ra vào cười nói như thường. Đến chập tối, lại bảo bồi xuống hiệu Mỹ-kinh mua đồ ăn về rồi hai người cùng ăn. Ăn xong, độ 9 giờ thì đi ngủ, ai ngờ hai người thừa cơ tìm cách chết.

Vào quãng 10 giờ tối, người bồi phòng ngủ nghe trong phòng khách mướn có tiếng đứa ở gái kêu: Cậu ơi! Mợ ơi! Tiếng gọi lúc đầu còn để nghe, lần lần về sau đã thấy thanh. Người ta sinh nghi, gọi nhau la lên và đẩy cửa buồng ngủ vào xem, thì thấy người đàn ông và đàn-bà đã nằm sóng sượt trên giường, dưới chân giường còn 3 hộp thuốc phiện. Hỏi đến con ở, nó nói rằng cậu nó ở hàng Buồm, tức là con chủ hiệu Nhân-hòa-Đường. Người chủ phòng ngủ lập tức cho người đi hàng Buồm báo tin và một mặt lên trình đồn Yên-thái.

Mang tội đã nhiều, cậu Sự phải chết

Khi người anh cậu Sự tới nơi, có mời cả bác-sĩ Tuân đến. Bác-sĩ Tuân lập tức cho rửa ruột, thì cả 2 người đã tỉnh táo. Anh cậu Sự hỏi thì cậu Sự còn nói được rõ ràng rằng người anh đối đãi với cậu rất tốt, chỉ vì cậu xét mình cậu mang tội đã nhiều, nên cậu chỉ còn cách chết mới bớt tội...

Ngay lúc đó, ông đốc Yên-thái cũng tới nơi, khám thấy ngoài 2 cái vỏ hộp thuốc phiện 5 hào, lại còn có cả 2 mùi chanh vứt ở dưới đất nữa. Hộp tự-tử bằng thuốc phiện hoà với chanh.

Tuy thấy 2 người đã nói được, nhưng xem bịnh tình còn trầm trọng, ông đốc khuyên nên đưa họ đi nhà thương ngay 11 giờ đêm hôm ấy. Người ta lập tức chở cặp này xuống nhà thương Bảo-hộ.

Sau đó thì con sen cũng đi với cặp này đã lần đầu mất.

Trong 1 ngày, trước sau 2 người cùng tắt thở

Dưa vào bệnh-viện từ đêm 1er Juillet, người ta cũng đã theo cách chữa cho những người uống phải chất độc mà cứu cho cặp nầy, nhưng vì họ uống nhiều thuốc, mà thuốc đã ngấm rồi, rồi đến 11 giờ sáng hôm 2 Juillet, thì người con gái chết, còn cậu Sự đến 4 giờ chiều cũng tắt thở luôn.

Kết-quả không hay của đời tình-ái

Cứ trương-tình thuật trên, thì cái nguyên nhân cặp nầy cùng tự tử không khỏi vì chuyện tình.

Nguyên người con gái đó tên là Vũ-thị Phụng, 19 tuổi, quê tỉnh Thái-bình, trước đã làm đào hát ở rạp Đại-Đồng-Bảo Thái-bình, rồi lại thôi sang hát nhà khác.

Trong nhà ấy, cậu Sự đi lại xóm yên-koa, gặp gỡ thị Phụng rồi vì tâm đầu ý hợp, nên hai bên nặng lời vàng đá... Cậu Sự đã toan tính đường bao-bọc cho cô Phụng được ra ở riêng, nhưng sức không lo liệp, vì tiền không có, nên cứ đeo cái khán vé với người yêu được mấy tháng trời, để lo mưu tính kế, cho đến nay thật thất-vọng, không còn mong gì kết tóc với nhau được nữa, nên cả cặp tình cảm đồng lòng tự-tử, để giữ trọn câu «sống không được cùng nhà, thì chết cùng được thành mồ».

Đào-Phụng vì không có sĩ nhận nên sáng ngày 5/6, nhà thương đã chôn làm phước rồi. Còn cậu Sự thì độ ngày rồi, người nhà cậu cũng cất đám.

Hãy, cái kết quả xấu xa, rắn cuộc đời tình-ái! Vì không những là một việc nặng, còn trăm ngàn kẻ cũng sắp làm vào cảnh ngộ sầy nữa, không biết họ đã tỉnh ngộ chưa?

D. T.

TẠI ĐÌNH XÃ-TÂY: 7, 8 JUILLET

Cuộc bán đồ đấu, xảo nữ-công của trường nữ-học Da-kao

Bà Rivoal sẽ đến chủ-tọa lễ khai-mạc cuộc chưng bán đồ đấu-xảo nữ-công trường nữ-học Da-kao ngày 7 và 8 giờ đến 7 giờ tại đình đốc-lý Tránh phố.

Chúng tôi ước ao công-chúng — nhứt là chị em phụ-nữ — đến xem cho đông để tỏ lòng hoan-nghênh một công cuộc huấn dạy về nghệ thuật phụ-nữ đó sáng - kiến của ông Hoareau thanh-tra các trường sơ-đẳng.

Như chúng tôi đã nói, cuộc chưng bán nầy cũng như là một sự thi-nghiệm để tìm một phương pháp để giải-quyết văn đề thất-nghiệp của chị em phụ-nữ hiện nay. Vì chị em đến đó sẽ thấy những món đồ đẹp đẽ do những bàn tay mảnh mai yêu dấu làm ra, cũng có về sắc xảo và tốt đẹp như các món mà chị em đã mua ở ngoài-quốc. Nếu cuộc bán nầy có kết-quả tốt đẹp chính là một sự thi nghiệm về chức-nghiệp cho chị em phụ-nữ đã có cơ vững chải vậy.

Nếu đến chủ-tọa lễ khai mạc cuộc bán nầy, bà Rivoal đã tỏ cho ta biết không riêng bà mà cả quan Thống-đốc cũng rất tán thành về sự khuyến khích chị em phụ-nữ đó.

Chị em, hãy đến giúp cháu!

TIN trong nước

NAMKY

GIADINH

ĐÃ CHO NGỰA ĂN CỎ VƯỜN NGƯỜI LẠI CÒN SANH CHUYỆN

Tên Thân, ở Hạnh-thông-xã (Giadinh), có nuôi một con ngựa để kéo xe. Mỗi ngày anh phải dắt ngựa đi cho ăn. Cỏ ở vườn tên Đức nhiều nên Thân hay thả ngựa cho ăn. Đức có la rầy, cấm không được dẫn ngựa tới cho ăn cỏ ở vườn mình nữa.

Mới rồi, Thân cũng cứ đem ngựa qua vườn Đức cho ăn. Đức hay, tức giận, ó lên mắng chưởi. Thân cũng không nhịn. Hai bên đánh nhau.

Thị chạy, vợ Đức ra binh chồng, em ruột của Thân là thị Quit cũng không để anh mình bị hiếp. Lối xóm không ai hay nên mặc tình họ thoi đấm. Tan cuộc, Đức liền đ thưa làng. Thân bị bắt giam còn thị Quit lại xin giấy bịnh nằm nhà thương Giadịnh.

VÌ ĐẤT LỚ.

ANH TÂM BỊ TRỌNG THƯƠNG

Lâm-văn-Tâm, 34 tuổi, người làng Tân-hòa, làm nghề đào đá lót đường.

Hôm thứ bảy rồi, Tâm đào đá dưới một cái hầm sâu. Lòng nấy trời mưa dầm dề. Nước mưa rỉ xuống đất, làm đất bở, không ăn ehịu với nhau như trước. Tâm đào ở dưới hầm sâu mà không để phòng, tưởng cũng như ngày thường, nên không sợ. Đang làm, thình lình, đất bên mé lở rớt xuống, đè anh Tâm bị bịnh rất nặng.

May lúc đó, người cùng chung sở hay, chạy lại bươi đất đem anh lên, lấp tức chở anh vào nhà thương Giadịnh.

DÂY BẰNG

Cho các Viên-Quan

Bổn-biệu có tiếp đặng bến Pháp mới gởi sang các thứ dây bằng (*écharpes*) cho viên-quan như Bắc-phủ, Phủ, Huyện, Cai-tổng hạng-nhứt, hạng-nhì, hạng-ba, Hội-đồng địa-hạt, và Ban-biện Phó-tổng.

Vì mỗi thứ có vài ba cái mà thôi nên Bổn-biệu xin các qui ngài nào có cần dùng thì viết thơ liền cho Bổn-biệu mà hỏi giá. Bổn-biệu sẽ hồi âm cho qui ngài biết.

Nếu chậm trễ Bổn-biệu bán hết thời-phải đợi cả năm bảy tháng nữa bến Pháp mới có gởi qua thêm.

Xin qui ngài lưu ý.

Imprimerie de l'Union,
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57, rue Lucien Mossard
SAIGON

CẦNTHƠ

Xin quan chủ-quận Cái-răng ghé mắt

ĂN CƯỚP, ĂN TRỘM, HỐI

Mùa mưa là mùa trộm cướp dường như cái lệ ấy đã quen của quân gian, cứ mỗi năm đến lúc nầy thì quân trộm cướp nổi lên tứ tung. Trên bờ thì trộm, dưới sông thì bối, ngoài sông cái thì cướp.

Như mới hôm đêm mồng 5 vừa rồi, thầy xã ở Hậu-thạnh-hưng bị mất một mẻ trộm khá to, chúng nó thừa dịp tối trời, khoan cửa mở thông-hồng vào nhà lấy nào là : Lư, một va-lý quần áo và đồ đạt khác nữa, ấy là nhà ngói đa chớ nói gì nhà lá thì chúng nó muốn làm gì lại không được.

Giọc theo mé sông Cái-côn, quận cướp và bối càng tung hoành. Ai tuần ? Ai giữ ? Vì đồn Long-hưng đã bỏ lâu rồi.

Mới rồi, đêm mồng bảy tháng năm Annam, gặp lúc giông mưa, ghe buôn, ghe thương hồ, chẳng dám qua sông. Đâu ngoài vàm kinh xáng Hậu-thạnh-hưng kế sông Cái-côn, tụi bối thừa dịp người vô-ý mà chúng nó đã khuân đồ đạc của anh L. ở Baclieu một gói 'quần-áo tiền bạc và một cái giấy thuế thân. Biết làm sao ? Anh đành đến nhà việc Hậu-thạnh-hưng mà cáo báo.

Dân nghèo thì rên, quân gian lại càng làm lộng.

Vậy xin quan trên hãy thương dân nghèo mà ghé mắt giùm. Nếu đồn Long-hưng mà tu bổ lại được thì các ghe thương-hồ, ghe buôn khỏi sợ phập phòng trong đêm tối và quân gian cũng sợ, vì có người tuần do ban đêm thì chắc chúng nó bớt khuấy nhiễu nhơn dân.

Đã biết tôn tiền mướn người đi « tuần » thì dân nghèo được an-cư, mà làng cũng được thái-bình.

Rất mong thay !

Dân Thọ-l.

Muốn bán

Có một miếng đất 15.000 thước vuôn cách chợ Thủ-đức chừng 500 thước, có một nước mạnh và tốt lắm. Ai muốn cất nhà mát và xây hồ tắm, nghỉ ngơi mua nó dùng phải chỗ lắm.

Do nơi bổn quán thương lượng.

TRUNGKY

HUẾ

NGẠCH CÁC QUAN CAI-TRỊ Ở TRUNG-KỲ

M. Jardin quan cai trị hạng nhứt hết hạn nghỉ vừa ở Pháp sang, nay được cử xung chức thanh tra các việc chánh-trị và hành-chánh tại Trung kỳ thay quan cai-trị hạng nhứt Dupuy hồi hưu.

M. Jardin lại được cử kiêm cả chức thanh-tra lao động tại các tỉnh Thanh-hoa, Nghệ-an, Hà-tĩnh. Quảng bình, Quảng trị Thừa-thiên. Tourane. Quảng ngãi, Pleiku Kon-tum. Darlac và Haut Donnai.

M. Jeannin, quan cai trị hạng nhì Công-sứ tỉnh Hà-tĩnh, nay đổi ra lãnh chức Công-sứ tỉnh Nghệ an và Đốc lý xã Vinh Bến thủy, thay quan cai trị hạng nhứt Lagrèze đổi ra Thanh-hoá thế chân cho quan cai-trị về pháp nghỉ như tin D. P. đã đăng trước.

BACKY

BACNINH

SAU KHI LẤY CHỒNG 14 NĂM CÒN BỎ THEO THẰNG KHÁC

Vợ Bùi trọng Hoạt là Vũ-thị Kim, tự do lấy nhau đã 14 năm trời nay. Hồi đầu tháng rầy, thị đã bỏ chồng mà đi theo tiếng gọi của ái-tình. Không phải lần nầy thị Kim mới lỡ lầm đi là một.

Sau khi thị Kim bỏ Hoạt ra đi thì xin chồng bỏ hẳn nhau chớ cũng đừng đem nhau ra công lý. Tưởng rồng rã 14 năm trời ăn ở với nhau đã hai mặt con khôn lớn nên Hoạt nghe theo lời vợ. Không ngờ, thị Kim lại cứ nay đi, mai về nhà Hoạt quấy nhiễu, tuy đã bằng lòng bỏ nhau rồi. Thị đôi con, xin chia của, đèn nỗi người chồng hiền lành kia bắt đắt dĩ phải đem việc đến cửa công để cắt đoạn mối tình xưa.

PHÒNG COI MẠCH
NGUYỄN-VĂN KHẢI
Lương-y bổn quốc tri sĩ
Médecin libre
GIỜ COI MẠCH:
Sớm mai.. de 7 h. à 10 h
Chiều .. .. de 15 h. à 18 h
30, Route provinciale 15
(Gần gare xe điện) GIADỊNH

THANHHOA

GẦN 100 NÓC NHÀ BA TRO, 1 ĐỨA TRẺ 9 TUỔI BỊ THIÊU

Vụ sưu thuế tới, mới tháng trước đây thần hỏa đã thiêu hết mấy chục nóc nhà lá ở trước cửa huyện Hậu-lộc để một số dân dương chịu nheo nhóc. Nay lại đến dân làng Yên ổn cũng hạt ấy lâm phải cái tai nạn tầy trời.

Nguyên hôm vừa rồi, làng Yên ổn Jân ông, đàn bà, đều ra đồng làm ruộng, còn trẻ con ở nhà coi nhà.

Đứa bé con nhà ông lý trưởng cựu, nấu cơm dùng rơm đóm bếp, gặp lúc nắng lại vừa gió to đưa bé vô ý để lửa bén lên mái tranh, rồi hỏa hoạng đứng nhìn. Các nhà lân cận người lớn cũng đều vắng nhà chỉ có những trẻ con ngơ ngáo.

Hồi lâu ngọn lửa lò ngọn lên cao khói tỏa mù trời, những người làm ngoài đồng nhìn thấy kinh hồn miệng la chơn chạy về tới nhà thì ôi thôi, hết đường cứu chữa. Bao nhiêu những gia-tài sự-nghiệp đều vùi trong đám tro tàn cả. Tính ra từ lúc ngọn lửa bốc cho tới khi tắt hơn 2 giờ đồng hồ.

Một thằng bé lên 9 tuổi bị chết thiêu, và 3, 4 chục con heo cháy, và cáo vật khác như chó, mèo v.v.

Làng Yên-ổn tuy không giàu lắm nhưng nhà nào nhà ấy đều có cần bồn như nhà cửa từ tế, ruộng vườn hàn hồi, nay cháy hết, số thiệt hại tính tới 3, 4 ngàn đồng.

Tính ra vụ hỏa tai ấy tổn hết gần 100 nóc nhà lá.

Giây số Đông-pháp đã gởi bán cùng khắp nơi.
Mỗi số một đồng bạc

CHUYÊN TRỊ BỊNH THẦN TÀI
Docteur NGUYỄN-TIẾN,
cấp bằng khoa tế-sanh và ra-trông,
số nhà 68, đường Chasseloup-Laubat, SAIGON
Chuyên trị cả chứng bịnh mà nhứt là bịnh ngoài da (mụng, sẩy, u nhọt, ung-thư, vít lích v. v.), bịnh về máu me (đương mai, thiếu máu, v. v.), bịnh đường tiểu tiện, bọng đái, lậu kinh niên, yếu sức, v. v.) bịnh của phụ-nữ (bạch đái, đương kinh không đều và đau đớn, đau tử cung, v. v.).
Ông đã nhiều năm kinh-nghiệm săn sóc bịnh-nhơn về các chứng bịnh trên đây.
Mỗi ngày ông đều khán bịnh cho toa. Chủa-nhựt và ngày lễ thì buổi sớm mai.
Ông cũng có dùng điện để trị bịnh nữa.

EDEN-CINEMA
Thứ tư 1er tới thứ ba 7 Juil.
UN OISEAU RARE
CASINO de SAIGON
Thứ sáu 3 tới thứ năm 9 Juil.
LES MYSTÈRES de PARIS
CASINO de DAKAO
Thứ hai 6 tới thứ tư 8 Juil.
L'ANGLE GARDIEN

Vô địch hoàn cầu

Các nước bên Âu Châu đều công nhận xe máy dầu hiệu NORTON là một thứ xe chạy mau nhứt và bền bỉ hơn các hiệu xe khác. Vì xe NORTON đoạt hễ giải nhứt về sự mau mắn của các cuộc đua lớn, mà đường xa, trên Hoàn-cầu như: Đại giải hưởng Âu châu, Pháp Quốc, A-lơ-măn ăn-lê, Bỉ quốc, Thụy-sĩ thụy Điển, Ý-đại lợi, hòa lan, v. v...

Trong Đông-pháp hiện thời cũng có nhiều hiệu xe máy dầu, song chưa có bán hiệu xe nào gọi là tay ĐỐI-THỦ của xe NO TON cả.

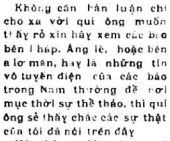

Không cần bàn luận chi cho xa vời qui ông muốn tỏ tỷ rõ xin hãy xem các báo bên Pháp. Ông lè, hoặc bên A lơ măn, hay là những tin vô tuyến điện của các báo trong Nam thường để nơi mục thời sự thể thảo, thì qui ông sẽ thấy chắc các sự thật của tôi đã nói trên đây.

Mà chẳng đó qui ông sẽ đồng thỉnh theo báo Auto, và Moto revue rằng: Đối với tài khoa-học tối-tân của hãng xe NORTON bày ra thứ xe hiệu nầy, do theo mấy cuộc đua trên hoàn cầu và những kỷ lục chạy mau, chạy xa hay là chạy lâu theo giờ nhứt định tại trường đua lớn bên Paris (*Pte Montlhéry*) hồm ngày 23 OCTOBRE 1935, thì mấy hiệu xe khác rất khó mà so sánh với nó mà cũng không biết còn bao lâu nữa mới bằng nó bây giờ được.

Đã có kiểu xe năm 1936 qua tới rồi, qui đồng-ban ai muốn xin viết thơ thương nghị.

Nay kính
Mr Nguyễn-linh-Chiểu
Khá MOTOR REPARATION
là Đại-lý Độc-quyền
256, rue Paul Blanchy, Saigon

Nhà buôn tại Pháp-Á Được-Phòng Pharmacie Franco-asiatique ở được hay-biểu Cochon của ông Phạm-tứu Hanh.
Ông gửi lòng thơn tử ấm biết thương kẻ nghèo đau ốm, Ai ai cũng nê tới đó hỏi thuốc men!

DOCTEUR
NGUYỄN-VAN-KIỀU
MÉDECIN DENTISTE
STOMATOLOGISTE DIPLOMÉ DE PARIS
Trị bịnh đau miệng và đau răng
SOUS-PROTHÈSE ORTHODONTIE
119, Boulevard Bonard (trên từng lầu thứ nhứt)
SAIGON
GIỜ KHÁN BỊNH:
Sớm mai từ 7 giờ tới 12 giờ
Chiều từ 8 giờ tới 6 giờ
Châu-nhựt và ngày lễ: từ 9 giờ tới 12 giờ
Téléphone 898

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN
Compagnie Optorg — ROBIN

AI MUỐN CÓ SẴN TẠI NHÀ MỘT ÔNG THẦY-THUỐC ?
MUA ÂY
MỖI QUYỂN
SÁCH DƯỠNG SANH
CHO GIA QUYẾN
của
ÔNG Y-KHOA TẤN-SĨ A. SARRAMON SOẠN
và
ÔNG LƯƠNG-Y NGUYỄN-BÍNH DỊCH QUỐC-ÂM
GIÁ 1$20
BÁN TẠI
IMPRIMERIE DE L'UNION
— NGUYỄN-VĂN-CỦA —
Nº 57, Rue Lucien Mossard — SAIGON

Mardi 7-7-36 — **TIỂU-THUYẾT số 851**

江湖劍俠

Giang hồ kiếm hiệp

火燒紅蓮寺

Hỏa thiêu Hồng-liên-tự

Nguyên-Chánh-Sát: dịch thuật.

Hồi thứ bốn mươi

Châu công-tử chở bạc về cố-lý
Giả ăn mày tìm đến thử anh-hùng

(Tiếp theo)

Ai ngờ là ngày nay hắn lại cải hình giả dạng làm một tên ăn mày vào ngồi ở trong miếu nầy, may sao có trong đám của anh em tôi đây, vì có chúi việc mà phải vào trong miếu nầy thình lình lại ngó thấy hắn, nên lật đật chạy về nhà-môn mà báo tin.

May vì chúng tôi không đám bốc tốc, là vẫn biết Tử-Thư hắn có bổn-lãnh tày trời không phải dễ gì mà bắt hắn nên chưa dám báo bẩm với bổn-phủ đại-lão gia, cứ để lén lén đến nhau ít người đi tìm bắt hắn, ấy cũng là cầu may theo vận khi dấy thôi, nếu Tử-Thư mà tội ác đã đầy đầy, số hắn phải chết ở đây, thì bọn tôi ắt bắt được hắn; hễ bắt được rồi, sẽ đi bẩm báo chẳng muộn; còn như số hắn chưa chết, dầu cho bọn tôi có mấy trăm người đi nữa, cũng không tài nào mà bắt hắn cho được. Mà bẻ bắt không được thì thôi, cũng khỏi lo sợ bị quở trách gì.

Lục-vĩ-Thành nghe xong, rồi cũng chẳng ăn hối nữa làm chi, liền bước ra khỏi miếu rồi trở về nhà.

Qua bữa sau Lục-vĩ-Thành bèn cho người nhà hay, rồi một mình cỡi ngựa tìm đến Ô-nha-Sang mà hỏi thăm Châu-trần-Nhạc.

Nguyên cái tên Châu-trần-Nhạc nầy, trong hồi thứ hai, đã có hiển lộ ra rồi, nhưng chưa có nói rõ cái lịch sử của ông-ta ra cho lắm. Nay viết đến việc của Lục-vi-Thành đi học kiếm-thuật đây nên phải nhơn lấy dịp nầy mà tả rõ cái lý-lịch của Châu-trần-Nhạc ra luôn thể.

Nhưng hễ muốn tả cái lý-lịch của Châu-trần-Nhạc ra cho rõ hết tự đâu chí đuôi có ít nào cũng lối hai mươi muốn chữ mới nói được rõ ràng, vì cái lý-lịch trọn một đời của Châu-trần-Nhạc mà phải kể luôn những nhơn vật có dính liếu với sự-tích của ông ta; nhứt nhứt tả ra cho hết thì độc-giả không hơi sức nào mà xem cho xiết được, lại còn phỏng ngại cho nhơn vật ở trong bộ truyện kỳ hiệp nầy. Nhưng nếu bỏ trọn hết mà không tả ra đây, thì một lá làm rắc-rối cho độc-giả vì ba chữ Châu-trần-Nhạc nầy, hai là ở trong quyển đầu vẫn có hiển lộ ra rồi, nếu bây giờ mà ký-giả lại mơ-mơ hồ-hồ bỏ qua phứt đi; thì thành ra kẻ chép truyện nầy lại bỏ sót một lỗ hổng rất to trong nghề trước tác vậy.

Nên nay phải dùng cái phép tóm tắt mà rút nhơn ra ở trong hồi thứ ba có nầy câu của Thanh-hư-Đạo-nhơn đã có giới-thiệu vợ chồng Châu-trần-Nhạc với Liễu Trí đó mà thuật với một đoạn để cho độc-giả biết sơ những đều đại-khái vậy thôi.

Chỉ như những nhơn-vật có dính liếu với Châu-trần-Nhạc và những binh sanh sự-tích của ông ta thì đã có riêng một bộ sách khác tự thuật rõ hơn; ký giả chẳng cần nói nhiều.

Nguyên Châu-trần Nhạc là người tỉnh-quán tại Ô-nha San Thường-đức-Phủ, thân-phụ của ông ta tên Bái tự Nhược Lâm, ngôi tri-huyện tại Thiềm Tây hơn mười mấy năm; Châu-trần cũng sanh trưởng tại hiểm Tây, có hai người anh đều chết hồi còn trong nôi, cho nên vợ chồng Châu nhược Lâm càng Châu tân Nhạc lắm, coi hơn châu báu kia nữa.

Châu nhược-Lâm tự mình dạy con học hành, khi Châu-trần-Nhạc lên 12 tuổi, văn chương đã nổi tiếng.

Đến năm 18 tuổi, Châu trần-Nhạc nhơn đi theo mẹ đến dâng hương nơi Báo-ân tự tại đông-môn.

Ông Trụ-trì của Báo-Ân là Tuyền môn Hòa-Thượng, thấy Châu-trần Nhạch, thì nói là người cất tướng phi phàm, mu n thâu nhận đề làm đồ-đệ

(CÒN NỮA)

LỤC TỈNH TÂN VĂN

TRƯƠNG « PHẬT-HỌC »

XUẤT BẢN NGÀY THỨ BA

Giá báo : "Lục-Tỉnh Tân-Văn"

Một năm... 12$00 — Sáu tháng... 6$50 — Mỗi số... 0$04

Giá riêng : Trương "Phật-Học"

Một năm... 2$50 — Sáu tháng... 1$30 — Mỗi số... 0$04

Mua chung *Lục-Tỉnh Tân-Văn* và *Phụ-trương Phật-Học* = Một năm... 14$00 — Sáu tháng... 7$50

Hội Van-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP BỔN NẶC DANH PHÁP

Hội tư chiếu theo luật ngày 1 tháng Avril 1916

Vốn đóng tất cả 1.000.000 lượng bạc Thượng-hải và 8.000.000 quan tiền Pháp

QUẢN-LÝ CỘI ĐÔNG-PHÁP : 26, đường Chaigneau — SAIGON

CHI NGÀNH HANOI : 5 bis, Rue Borgnis Desbordes

VÉ SỐ 5 VỐN 1000$

mỗi tháng đóng :

5$

và đặng hưởng quyền lợi bởi

8 CUỘC XỔ SỐ MỖI THÁNG

Về trúng ra đặng lãnh hoặc

1 số bạc ..... $ 5000

2 số bạc ..... $ 1000

3 Một vé tiết-kiệm ..... $ 1000

Vé đặng trúng ra trong cuộc xổ số thứ ba nầy thì đặng đổi ra một vé tác-góp, chẳng còn phải đóng tiền tháng nữa, lại có giá bán liền lập tức và đặng dự vào 8 cuộc xổ số hưởn vốn mỗi tháng.

NÊN LƯU Ý : *Cần dùng nhiều người đủ tư cách đặng làm Đại-lý thay mặt cho Hội.*

HÃNG BẢO-KÊ

HIỆU

LA PROVIDENCE ET L'INDUSTRIELLE DU NORD

Ông BOY-LANDRY

Làm Đại-lý — 17, Place du Théâtre, 17 — Saigon

Hãng Bảo-kê nầy chuyên lo bảo-kê cho những xe-hơi, nhà cửa, phố và hàng-hóa cho anh em. Những người ở Saigon, Cholon hoặc ở trong Lục-tỉnh mà chịu bảo-kê với hãng nầy, nếu gặp lúc rủi ro hư hại việc gì, thì hãng sẽ bồi thường một cách rất mau lẹ vô cùng. Xin anh em lưu-ý.

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARTONNAGES & MOBILIERS

Société d'Exploitation des Etablissements

BROSSARD MOPIN

Vẽ giấy

Sáng lập từ năm 1900

16-3 đường Lucien Laconture

CHODUI — SAIGON

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dùng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời quí vị đến xem, kiểu gạch bông mới hay, đẹp lắm. Giá hạn hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới gởi cho.

Ở RA THONG THẢ

Đường Lucien Laconture — Chodui gần trại binh tập Ô ma

MỞI MỞ CỬA !!

Một cái trường đáng cho anh em chú ý

ẤY LÀ TRƯỜNG DẠY :

SỬA MÁY VÀ RÁP MÁY XE HƠI

NGHỀ THỢ HÀN, THỢ ĐỀN, THỢ ĐIỆN

Hỡi ai muốn có một cái nghề trong mình

Nên đến hỏi, hoặc viết thơ cho

M. TRỊNH-HƯNG-NGẦU

95-95 bis rue Lagrandière — SAIGON

Téléphone 20425

THẢO CỦI SỔ LỒNG

Chánh-phủ Nhựt giải phóng ba ngàn kỹ-nữ

(Tiếp theo)

Mấy cô gái đó bị bán vào lúc 12 hay 13 tuổi. Trước khi dạy cho các cô qui nghề làm ăn mới, người ta dạy cho các cô học làm thì để cô thể dự vào cuộc thi thơ, dạy các cô cách nấu trà, đàng trà và biết cắm hoa vào lọ.

Tạ chớ trương ba môn ấy không quan hệ đâu.

Những cuộc thi thơ cũng làm cho động cả nước không khác gì các cuộc đấu võ ở châu Mỹ và người đoạt chức vô địch cũng được người ta nhớ đến mãi mãi.

Còn về cách đàng trà, người ta cũng coi như một việc cần kíp.

Theo ông Lafcadio Hearn — một người chán Âu hiểu biết nước Nhựt hơn ai hết thì muốn chỉ rõ tánh-tình rắc rối của người Nhựt phải cần nhiều hình. Và muốn thế phải ở nước Nhựt lâu năm, cho đến lúc biết cách nấu trà và nồng trà mới được. Chính đó là một cái nghệ vậy! Cách nấu trà nghe thì dễ nhưng phải làm cho gọn gàng, lễ phép, cho đẹp mắt khách, ấy là điều khó khăn nhất! Từ lúc đốt than cho đến lúc rót trà ra chén, phải làm y theo cách người ta dạy. Cách đàng trà lại còn phải lễ phép, đoan hoàng khó khăn ...

Nghệ cắm hoa vào lọ cũng rắc rối như thế. Có nhiều trường dạy nghề ấy, và mỗi trường dạy một khác nhau. Mỗi nhành hoa, nhành lá phải cắm thế nào cho đẹp mắt. Người ta phải học nhiều năm mới có thể thành nghề ấy được, và cách dạy cắm bông không phải chỉ biết làm cho đẹp mắt mà phải có lễ phép nữa.

Ba ngàn người đàn bà cháy thiêu

Khi nước Nhựt đã được mở mang về kỹ-nghệ và hàng-hải, khi những trưởng si đăng heo đi rồi thì mấy cô buôn hương bán phấn không thể làm cho họ chịu ảnh hưởng nữa. Các cô được người ta mướn 3 quan trước kia nay bị bán nhà nầy sang nhà khác. Cha mẹ họ cũng không thể mua họ lại hay cứu họ ra khỏi nơi ấy nữa.

Cảnh trong xóm Yoshiwara nầy, việc đóng đất và lửa cháy ở Tokio năm 1923 đã phá hại tiêu-sạch.

Muốn tránh lửa, 4.000 cô gái kia ở nhảy vào trong một cái bồn nước trong một cái đền. Nhưng nước trong bồn nầy lên sôi sùng sục, có 3.000 cô liều bỏ chạy thoát.

Vậy năm 1926, những cô chơi bời sống sót được phép từ giã Yoshiwara đi nơi khác đàng hàng trên cho mẹ họ thêm trả rồi hay chưa cũng một. Nhưng thật ra họ hy vọng được một người trong 30.000.000 người khách mỗi năm đến thăm nơi ấy thương tới tình cảnh họ, mua họ ra khỏi chỗ đất khốn khổ kia.

Cái nơi lầu dài và đẹp đẽ tưởng, cái thành-phố chứa cả ái tình và sự thất vọng, chất có người bạc vạn liền muốn, xem dạn nơi kẻ nghèo đói, sẽ chết. Cái luân-lý có lẽ sẽ vững bền ở đó nhưng cái vẻ đẹp sẽ tiêu tàn nay mai.

Xin chào các cô buôn hương bán phấn xem Yoshiwara lần cuối cùng! Rồi đây người ta sẽ trông con thấy các cô ở đó nữa. Các cô đi, các cô sẽ làm cho người đời không còn được đọc nhiều bài thi hay họ của các cô nữa...

S. C.

TOMBOLA

TUẦN LỄ KHI-ĐỒNG

Số xổ-số từ 1er Août 1926

MỖI SỐ : 0$20

(THƯỞNG SỐ THÔNG)

1 cái xe hơi CIT. 05 lồng kiến

2 cái xe hơi lồng kiến CELLIA 4 ;

1 cái xe hơi SINLA 5 ;

80 cái xe máy ;

2 hộ Saïon ;

Máy may ;

Máy viết ;

và rất nhiều đồ đáng giá.

Mỗi số có đề bán ít lắm mươi.

Ở xa kiếm không có giấy TOMBOLA nầy mà mua lẻ, thì gởi mandat phụ thêm 0$20 tiền bảo-kiêm cho

Mme NGUYỄN-CHI-HOÀN

Tiệm vải Tissus — Saigon

Muốn bán

Nhiều sở ruộng công chung lại chừng 400 mẫu ở tại làng Mỹ-thiệ : Mỹ lợi và Mỹ-đức-tây, hạt Mỹ-tho ruộng cận theo mé kinh.

Ai muốn mua từ sở cửng đáng, xin do nơi bổn báo.

Chừng nào đứa trẻ đã lớn lên

Mà sữa không đủ cho nó dùng

Thì phải cho nó ăn bột sữa

NESTLÉ

HIỆU

CON CHIM

là một thứ vật thực lành, bổ và dễ tiêu hóa

Hãng NESTLÉ số 35 đường Mac-Mahon có sách dạy nuôi dưỡng con nít chữ quốc ngữ của bác-sĩ VIDAL. Quí Bà quí Cô muốn dùng xin hỏi tại hãng sẽ gởi tặng.

CLINIQUE MÉDICALE

Góc đường Mayer và Albert 1er, tại DAKAO (Saigon)

Téléphone n° 255

DOCTEUR **PHAN-TẤN-THIỆT**

Ex-assistant en dermato-syphiligraphie à l'hôpital St-Louis Paris

Ancien médecin attaché aux Services de Desensevalisation créés par le Ministère de l'hygiène pour la lutte antivénérienne

Có phòng nuôi bịnh giá rẻ và phòng thường nang mát mẻ êm tịnh. Có nơi để thử máu, đàm nước tiểu, nước ốc, rết vi-trung bằng kiến hiển vi... Có chỗ riêng để rọi điện (radio d'agnostic) và để chữa bịnh bằng quang tuyến (darsonvalisation, ondes courtes) Trị các chứng bịnh và chuyên-trị các chứng bịnh đau-bà, bịnh đau gân đau xương, bịnh buồi hiếu kinh-niên.

PIERRE ROUSSEL

à Chí-hòa, près de Saigon

chuyên môn dạy rong cách thi chữ và tiếng Pháp cho các nhà lễ-hội, đã xuất bản (tập thứ 4) tự học)

Tôi Tập Đọc chữ Pháp, vần tắt, cách học đọc mau mắn cho người chỉ biết đọc quốc-ngữ : 0$60, cước 0$16.

Tôi Học Tiếng Pháp, để học một mình, xuất-bản 3 cuốn ba, quyển số 1 : 1$10, cước 0$20; quyển số 2 : 1$50, cước 0$25; luôn 2 cuốn và nước : 2$85.

Tôi Tập Nói Tiếng Pháp, manuel d'exercices de conversation : 0$90, cước 0$16.

Có trữ bán nơi tiệm Tân-Hương, 47 rue Sabourain Saigon và nhà in Lun-Khouan, 240 rue des Marins Cholon.

TỐN 5$ NHIỀU KHI LỢI VÔ BẠC MUÔN

Mỗi lần hỏi luật chỉ tốn có 5$ (*Giá riêng từ đầu đến cuối Avril*)

XIN NĂN

VƯỜN ĐẤT

TƯỜNG PHÂN

THỪA KIỆN v. v...

XIN ĐỌ NƠI :

Nhà pháp-luật cố-vấn chuyên môn

PHAN-VĂN-THIẾT

LUẬT-KHOA CỬ-NHƠN

85 rue A. Garnier — Saigon

(Làm đơn tờ có giá riêng tùy trường hợp)

DẦU NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Một thứ ve trung, vuốn vức mới ra đời chỉ bán có một các bạc (0$10) một ve

Dầu Nhị-Thiên-Đường là một thứ dầu chuyên trị về bá chứng rất hay, đã nổi dai danh từ ba mươi mấy năm nay.

Nhờ dùng công những thượng phẩm dược liệu chế ra, nên mùi vị nó thơm tho êm diệu, lại đủ sức cứu cấp phò nguy tiêu trừ bá bịnh, công hiệu lạ lắm.

Bởi vậy, trên chư tôn trưởng trong toàn cõi Đông-Pháp, đều hoan nghinh thích dùng **Dầu Nhị-Thiên-Đường** hơn hết.

Từ trong nhà bước ra ngoài đường, hoặc lên xe lửa, xe hơi đò, hoặc xuống tàu, ghe tay la đi tận nơi chơn trời góc biển, cũng đều thấy người ta có dùng **Dầu Nhị-Thiên-Đường** cả.

Thiệt tưởng bao nhiêu đó cũng đủ làm cho mình thấy rõ ràng sự tốt và sức hay của **Dầu Nhị-Thiên-Đường** đầy dư rồi rồi.

Ở đời, người ta cũng vậy, mà cho đến vật dụng gì hay thuốc men cũng vậy, hễ danh vọng càng cao bao nhiêu, thì càng bị chúng ganh ghét đố kị bấy nhiêu.

Nên **Dầu Nhị-Thiên-Đường** mới dặng danh tiếng lẫy lừng chung nơi, thì những dứa tiểu nhơn nó càng ước tức trong lòng chừng nấy, rồi sự đố kị cũng, chơn theo đó mà tăng lên đến cực điểm nữa.

Bởi vậy, chúng nó tìm đủ trăm phương ngàn kế, hoặc rải truyền đơn, hoặc sai bộ hạ đi rêu rao dầu đường cuối chợ mà công kích **Dầu Nhị-Thiên-Đường**.

Nhưng chừng nó càng công kích thiếu chừng nào thì càng tỏ cho thiên hạ thấy nó cất thai đó mảng đốt tật của chúng chừng nấy.

Tranh thương mà dùng đến cái thủ đoạn đê hèn ấy, ấu thiệt là ô như vậy đã chẳng, ai thèm nghe mà trái lại chúng nó càng làm cho **Dầu Nhị-Thiên-Đường** tăng thêm giá trị lên cao nữa.

Lẽ thì Bổn-đường không nên nói mà lại cực chẳng đã phải ép lòng tỏ rõ ít lời để trong cáo cho chư tôn chủ ở toàn cõi Đông-Pháp đặng biết vậy thôi.

Luôn tiện Bổn-đường xin cho chư tôn chủ hay: Hồi nay Bổn-đường mới làm một thứ ve trung vuốt vức, lớn gấp bảy ve **Dầu Nhị-Thiên-Đường** bán **0$26** tự thử nay, lại cũng dùng toàn một thứ thượng phẩm dược liệu đó mà chế ra y như vậy chớ chẳng khác chút nào hết.

Bổn-ý của chúng tôi cũng định đã lâu, lại nhơn tiếp dặng thơ của các thân chủ ở **Nam, Trung, Bắc, ở Lèo và Cao-man** gởi về, kêu nài Bổn-đường phải chịu theo ý của chư thân chủ mà làm thứ ve trung nấy cho đủ các hạng ve lớn, ve trung và ve nhỏ, đặng để bề cho chư thân chủ mua **Dầu Nhị-Thiên-Đường** mà dùng, trong lúc kịch thì eo hẹp nấy.

Vậy Bổn-đường xin kể giá dưới đây, để chư thân chủ xem cho biết mà phòng sự mua lấm bán lộn.

DẦU NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

1° — Ve lớn mọt lần bán **0$26** một ve, bảy giờ chỉ bán có **0$20** một vé thôi.
2° — Ve trung bán **0$10** một ve.
3° — Ve nhỏ trước để giá **0$10**, bây giờ còn **0$07**

Dầu Nhị-Thiên-Đường là một thứ dầu mà ai cũng ưa dùng, lại có cả các hạng ve lớn nhỏ, mà giá rẻ như vậy thiệt trong ai cũng mua động mà dùng.

Bổn-đường rất mong sẽ giúp ích đặng cho chư thân chủ trong muôn một, để tạ lòng chiếu cố của chư thân chủ bấy lâu nay.

Kính cáo

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
47, Rue de Canton 47. -:- *CHOLON*

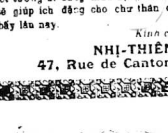

NÀY THUỐC CHỨ DANH
CHỮA BỆNH
ĐAU-LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi bệnh đau lưng do thận sinh ra. Lại cũng là thuốc thần diệu nhất để chữa bệnh thấp, bệnh đau-ngang-thắt-lưng, bệnh nhức-xương, bệnh sưng-mắt-cá. Lại còn khi nước tiểu đục, hay vàng, hay nếu có chất vôi, thì nên dùng ngay **THUỐC VIÊN FOSTER**. Ai càng đông **THUỐC VIÊN FOSTER** thì không những bệnh sẽ khỏi hẳn, mà mình lại thấy chàng-kiện, nhe-nhàng để làm việc. Các bà khi sổ bông, huyết mạch không điều hay ngày ngất, mỗi năm nên sơi vài lần **THUỐC VIÊN FOSTER**.

Một Hộp **8$50** **PILULES FOSTER** Hai Hộp **14$85**
CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hàng bào chế tây và gởi mua tại nhà
H. BINAC. Phiêu, số **28 Phố Ferdinand, PARIS.**

TRẢ THÙ

(Tiếp theo)

Tôi lặng yên ngâm-nghĩa người ăn-mày thật kỳ vì tôi thấy trong cách cử chỉ của người đó không có những dáng bần-tiện như những bạn đồng-nghiệp của họ. Tự-nhiên tôi chắc người đó không phải là một người hèn hạ, mà vì có một hoàn cảnh éo le nên bắt-buộc phải kiếm kế sinh-nhai bằng nghề ấy. Tôi tự bảo: nghề ăn mày là nghề thống-thương của những người không may bị mù, vậy người nầy bắt-buộc phải làm nghề nầy chắc hẳn là vì một duyên-cớ. Rồi tôi tò-mò muốn biết duyên-cớ đó.

Tôi bèn nghĩ kế lân-la để hỏi chuyện họ.

Nhân thấy có con chó nằm bên người đó, tôi gần hỏi:

— Ông già dì ăn mày nghèo khổ thế có muốn bán con chó không?

Người ăn-mày ngừng đầu quay về phía tôi đứng, chớp mắt 2, 3 lần như bị ánh sáng chói, rồi cúi xuống vuốt ve con chó, trả lời:

— Thưa ông không. Tôi bị mù, cần phải có con chó nầy giắt. Không những thế tôi nuôi nó đã lâu, và nó rất có nghĩa nên tôi cũng không muốn bán.

Nghe họ ăn-nói thời tôi biết có thể gợi chuyện được, nên nói tiếp.

— Thế ông già có con cái gì không mà mù-lòa thế cũng phải đi ăn mày như vậy có tội nghiệp không?

Người đó thở dài, tiếng thở giải nào nùng như chợt nhớ tất cả một quảng đời dĩ vãng.

Mấy luồng gió mạnh thổi hất những hạt mưa nặng vào hiên. Tôi bèn giắt người ăn mày lại gần cửa rồi ngồi ghé bên cạnh. Người ấy bắt-đầu kể lại câu chuyện cho tôi nghe bằng câu giả-nhời câu hỏi của tôi:

— « Thầy ông hỏi đến con cái hay anh em, họ-hàng của tôi, tôi lại nhớ đến cuộc đời đau khổ của tôi mà lúc nào tôi cũng cố quên. Tôi thường tự mình nhắt lại cho mình lòng chung-nghĩa của con chó mà chính những ngày nay, trong cảnh khốn khổ nó vẫn một lòng theo tôi, không thay đổi. Thật nghĩ lại tôi đã có lần không bằng con chó của tôi bấy giờ, thật uhư vậy, thưa ông ạ, để tôi kể lại chuyện hầu ông nghe, ông sẽ không lấy làm ngạc-nhiên nữa:

Cách đây ngót 10 năm khi tôi còn làm thám-tá trên một tỉnh về mạn ngược, có chơi với một phú-thương trong tỉnh. Tình bạn-bè càng ngày càng đậm-thắm vì ở nơi xa Hanoi, thỉnh thoảng ông cũng rủ sự đi lại chơi-bời để nên thân-mật. Hồi ấy, tôi mới thi ở trường ra, trong lúc trai-trẻ khi huyết bừng-bừng mà ở nơi tỉnh nhỏ thì ngoài thú đánh bạc tuyệt không còn cách chơi gì giải-trí nữa. Ông thừ nghĩ xem một người vào hạng trai-trẻ, xuất-thân ở giữa nơi phồn-hoa đô-hội, cách ăn chơi phóng-túng đủ quen, nay mới bỏ ra đi làm, tiền sẵn có mà bị dam-hãm vào nơi rừng xanh núi đồ thì ông có thể tưởng-tượng được hết những nỗi buồn chán và nhất là những ý nghĩ bậy-bạ khi gặp ở đấy một người đàn-bà có nhan-sắc dầu người đàn-bà ấy đã có chồng và dầu chồng người ấy lại là bạn với mình. Tôi đã ở trong trường-hợp đó. Vợ phú-thương bạn tôi, người còn trẻ mà đã nổi tiếng đẹp nhất mấy tỉnh quanh đó hồi bấy giờ. Vì vậy tình bạn-bè của tôi với chồng nàng càng nên thân-thiết. Thỏi thì hai nhà như một, khi ăn uống, lúc chơi bời, nhiều lần hàng tuần tôi đi làm về đều lại ăn cơm nhà bạn và nhiều khi sau cuộc tổ-tôm ngủ đêm lại nữa... Trước tôi đã có giữ những ý nghĩ bất-chính mới nhẩm chiếm lòng yêu của vợ bạn, đã có lần tôi nhất-định ở nhà hàng tuần bạn cho mới thế nào cũng tìm cớ từ chối không sang nữa, song được mấy hôm những nỗi buồn, tôi phải thú-thật rằng cũng có pha lẫn với những nỗi nhớ, thương và nhất là những nghị-lực tự hứa với mình sẽ có thể mạnh bạo chống được lại với những nỗi yêu lòng, lại dục tôi sang chơi bên nhà bạn...

(Còn nữa).

MỸ NHƠN VIỆN

Nước hoa phấn sáp thượng hảo hạng

Madeleine

SỬA SẮC ĐẸP DÀNH THỜ THỊT SĂN SÓC BÀN TAY BÀN CHƠN TẮM BẰNG CHẤT PARAFFINE

Bán về nhà cũng được

46, đại lộ Bonard, Saigon

Có bằng cấp của Mỹ Nhơn Viện KLYTIA
62, Place Vendome, Paris

Thưa quí bà quí cô,

Tôi lấy làm hảo hạnh trình qui bà quí cô biết rằng tôi mới mở một Mỹ-Nhơn Viện, tại 46 phố Bonard.

Được chỗ thị-tứ nhà cửa lại trang hoàng rất lịch sự, chắc quí bà quí cô sẽ vừa lòng.

Bổn thân tôi đứng sửa sắc đẹp còn việc săn sóc tay chơn thì đã có người giúp việc thạo dưới quyền trông nom của tôi.

Có chỗ sắp đặt riêng để làm cho ấm bớt bằng cách đánh thờ thịt và tắm chất paraffine.

Xin quí bà quí cô chiếu cố, đến viếng Mỹ-Nhơn Viện thì tôi rất hoan nghinh

Nay kính
MADELEINE BUI

ĐÔNG PHÁP NGÂN-HÀNG

ĐƯỢC HƯỞNG ĐẶC ÂN CỦA CHÁNH-PHỦ LẬP RA NĂM 1875

Hội mẫu danh vốn 120 000.000 quan

Vốn đóng sẵn: 125.000.000 quan — HỘI QUÁN:
Vốn tổ trữ tới ngày 31-12-32: 125.000.000 quan — 96, Bd Haussmann PARIS (VIIIe)

Chủ tịch Hội-đồng coi-quản, M. Henri THION DE LA CHAUME
Tổng Giám-đốc, M. PAUL BAUDOUIN

Ten dây thép là INDOCHINE

CÁC CHI-NGÁNH VÀ ĐẠI-LÝ

TRUNG-HOA	ĐÔNG-PHÁP	CÁC XỨ KHÁC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
PORTBAYRD	BATTAMBANG	
HANKEOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
	HANOI	NOUMÉA
PÉKIN	= HUÉ =	
	NAMDINH	PAPEETE
SHANGHAI	PNOMPENH	
	QUINHON	PONDICHERY
TIENTSIN	TOURANE	
	= VINH =	
YUNNANFOU		SINGAPORE

GIAO THIỆP KHẮP CẢ NGOÀI TRÊN THẾ GIỚI
Làm đủ các công việc ngân-hàng và buôn bán đổi chác
CHI-NGÁNH Ở SAIGON — QUAI DE BELGIQUE
R C N 1

CHO MƯỢN TỦ SẮT

Cỡ các tủ sắt tính mỗi phân	Thời hạn và giá tiền mướn			
	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Nhỏ 18 × 26 × 50	2$00	3$50	6$00	10,00
Trung 18 × 52 × 50	4.00	7 00	10.00	20.00
Lớn 38 × 52 × 50	7.50	10.50	18.00	30.00

Một phong khán bịnh cho phụ-nữ

Chúng tôi lấy làm vui lòng mà hay rằng bà Lương-Y Tân-Sĩ Henriette Bùi, tức là bà Trạng-Sư Vương-quang Nhường mới mở một phòng khám bịnh ai biết xa đường Testard số nhà 26 (nhà cũ của quan thượng Khe Mathieu) ở góc đường Barbet và Testard sau Trường Nữ-Giáo (Lycée Chasseloup Laubat) bà chuyên trị bịnh đàn-bà và thai sản.

Coi mạch thì xem một lần 10 giờ ruỡi đến 12 giờ, còn chiều thì từ 2 giờ ruỡi đến 5 giờ.

Chúng tôi lấy làm mừng cho phụ-nữ ta từ đây sẽ được một vị Y-Khoa Tấn-Sĩ đàn-bà, một sản sóc cho lúc đau đớn hoặc chỉ bảo cho trong việc thai nghén.

Ai có gần Bà Đốc-tơ Henriette Bùi thì biết bà là người tánh tình rất ưa vẻ bật thiệp. Bà sẽ đem các tánh tốt ấy mà đối đãi với thân-chủ của Bà.

Tiểu-thuyết -:- MAI-SƠN -:- 7-7-36 — Số 10

Trần-thị Kim-Dung thù tiết Thuận-Tôn

Bi-kịch lịch-sử

Cảnh thứ ba

NHÀ TRẦN-TRIỆU-CƠ

(Phòng cảnh theo cảnh thứ hai hồi thứ nhứt)

Kim-Dung ngồi than thở với Tỉ-Hoa em bạn gần.

Thuận-Tôn. — Kim-Dung em, em thấy sự thật trước mắt em đó, em ôi!

Kim-Dung. — (ngơ ngẩn) Sao có sự lạ đường nầy?

Thuận Tôn. — em đừng hỏi nữa, để qua thuật lại sự tình. Thượng-Hoàng thăng hà. Quý-Ly chiếm đoạt ngôi rồng sai hai tướng-sĩ dẫn qua đến núi Đại-Lại, bắt qua tu tiên ở đó; nó cho người canh gác hang đóng; (qua đã nhịn ăn mấy ngày chỉ chờ giờ chết, bỗng có tướng quân đây (chỉ người đi với mình) đem khuya đến cứu qua, dẫn đường cho qua trốn nạn... Vì nhớ đến em...

Kim Dung. — (khóc) Bệ-Hạ ơi!

Thuận Tôn. — Vì nhớ đến em, nên qua gắn sức trèo non lội suối, đến đây, mong gặp được em rồi...

Kim Dung. — (gục đầu vào gối Thuận-Tôn, nức nở...) Bệ-Hạ ơi!

Thuận - Tôn — (Vân Thiên-Tướng)

1- Rồi từ đây qua sẽ vĩnh biệt em
2- Qua có đi đâu qua cũng mang cái họa theo mình.
3- Cầm mong chi đến cái khoái lạc.
Mối tơ duyên của chúng mình.
4- Đành là... đành tấm thân.
5- Vui vập chốn rừng xanh
Cho em, em khỏi khổ một đời.
6- Nếu qua đây có gượng mà sống.
Mà chẳng vời đời thì qua (chỉ) gieo mối nợ cho phụ-thân.

Kim Dung.
X- Bệ-hạ ơi! Phận chi những lời chua xót
Nỡ xé đứt ruột gan thần-thiếp.

Thuận Tôn.
7- Thôi thôi em đừng than vắn...
8- Cuộc ái ân...
Của đôi ta đã đến thế là cùng

Kim-Dung.
Trời hỡi trời!
9- Sao sao nỡ... khiến xui những nỗi đau lòng.
10- Trời, quân: mình.
Đành nào để hai Thánh-Hoàng.

(Than, Không sao dâu mà Bệ-Hạ, cách tân ác của chúng nó cũng cảm động đến Hoàng Thiên)

Thuận-Tôn: Em phải biết, qua đến đây hôm nay là ngày mai, mà không biết chừng lát nữa sẽ có người tìm bắt qua. Thế thì qua ở đâu, qua đem theo cái họa ở đó. Trời không muốn cho chúng ta cùng nhau hưởng sự phú quý, thì thà một mình qua chịu khổ, chớ qua để lấy sự khổ vào em, qua không đành...

11- Em, em hãy dẫn là nỗi... để qua một mình
12- Chịu khổ kiếp nầy.
Chờ đến kì bể sau trời có thương.
13- Cho chúng ta được hiệp cùng nhau.

Kim-Dung. Nữ mô...
14- Có phải thà nửa thiếp lại xuống thế
15- Cùng nhau mang khổ cho trọn tình phu phụ,
Thành-Thượng có ta trần, thiếp vui sướng với ai

Trần-triệu-Cơ. — (Trong nhà đi ra, thấy con mình đang qui khóc, và một người dương ngồi, để tay trên đầu con mình, Triệu-Cơ lấy làm lạ, nhưng sau khi nhìn kỹ, nhận được Thuận-Tôn, với vàng sụp lạy) Muôn tâu Bệ-Hạ, kẻ hạ-thần không biết long giá giáng lâm, nên không ra nghênh tiếp xin Bệ-Hạ tha thứ cho.

Thuận Tôn. — (Cũng vội quỳ xuống, đỡ Triệu-Cơ) nhạc-phụ không nên thu lễ tiện-lễ còn lâm vua nữa đâu, mà nhạc phụ còn gọi là Bệ Hạ.

Trần-triệu-Cơ. — Dầu có việc đã sảy ra đi nữa lại phong tước, Bệ Hạ vẫn là Chúa của kẻ hạ thần. Có lẽ nào kẻ hạ thần dám vô lễ. Kìa con sen đề Bệ-Hạ ngự ở ngoài sân.

Thuận-Tôn. — Nhạc-phụ đề mặc tiện-tế.

Trần-triệu-Cơ. — (thoạ thấy ngươi đi theo Thuận Tôn, nhận ngay là Trần-nguyên-Hạng) Kìa Trần-thiếu-Bảo (cúi mình vái) tiểu đệ không nhận được ngay đại nhân, thật là vô tình.

(Còn tiếp)

H.V.Q.T.K.

HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM

Hội tư chiếu theo nghị định ngày 12 Avril 1916

Sáng tạo năm 1912

Có chi nhánh ở ĐẠI-PHÁP, TRUNG-HOA, ĐÔNG-PHÁP và XIÊM

Hội-Quán: 7, Av. Edouard VII — THƯƠNG-HẢI

QUẢN-LÝ VỀ ĐÔNG-PHÁP

76 R. Chaigneau — SAIGON

R. C. Saigon 20

CHI NGHÁNH HANOI - SAIGON

Lire R. B. Desbordes 76 R. Chaigneau

Trong thân bằng quí-hữu của ông có nhiều người mua vé của

HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM

Nếu quí Ông chưa có mua, có lẽ là tại ông chưa có dịp tường rõ đều ích lợi cho người mua vé

MUA VÉ CỦA

HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM

là một cách dành để tiền chắc chắn vững vàng

QUÍ ÔNG NÊN GỞI THƠ XIN HỘI

cho một người Đại-lý đến viếng ông hay là gởi tờ cắt nghĩa cách thức về của hội ông rõ

TIẾT-KIỆM chắc lời = CHẮC CHẮN

hơn là mua VÉ SỐ 5

VÉ SỐ 5 VỐN 500$

mỗi tháng đóng:

2$50

và đặng hưởng quyền lợi hỏi

8 CUỘC XỔ SỐ MỖI THÁNG

Vé trúng ra đặng lãnh hoặc

1° Số bạc từ	$ 2 500
2° Số bạc	$ 500
3° Một vé tác-góp	$ 500

Vé đặng trúng ra trong cuộc xổ số thứ ba mấy thì đặng đổi ra một vé tác-góp, chẳng còn phải đóng tiền tháng nữa, lại có giá bán liền lập tức và đặng dự vào 8 cuộc xổ số luôn vốn mỗi tháng.

Đây là **TRÀ LIÊN-TỬ HAI CON BÒ ĐỎ** của bổn tiệm, ngon thơm, danh tiếng, bọn gian mua về mở lấy trà ngon ra đổi trà xấu vào. Qui khách có mua hãy mở ra coi lại nếu trà nhơn như trước sẽ mua, bằng trà xấu thì đừng mua. Xin lưu ý.

Nghi-Nam-Phong, 81 ngan Cholon — Cũ

Docteur

VÕ-DUY-THẠCH

50, BOULEVARD BONARD (gần Phòa lo Chánh Kỳ) SAIGON

Mới mở phòng coi mạch ngày 10 Mars 1936.

Chuyên trị bịnh tê bại... và các chứng bịnh khá.

Mỗi ngày sớm mai và chiều.

Elixir jouvence chan's. — Chuyên-trị những chứng bịnh sự chân-lưu huyết mạch.

Vin chan's. — Rượu-thuốc đại bổ-dưỡng thân-thể con người rất hiệu-nghiệm.

Onguent chan's. — Thuốc-dán chuyên-trị các thứ bịnh ghẻ ngoài da.

Solution n°81.276. — Thuốc thoa, rửa, xức ghẻ ngoài da rất công-hiệu.

HO LAO

Chớ nên thấy ho thường mà không lo điều trị, nếu để lâu sẽ thành ra ho lao.

Phải trị lập tức khi mới ban sơ bằng thuốc PULMOGENINE, ba, bốn lần mỗi ngày. Một muỗn canh với một chút nước trà, sẽ đặng hiệu nghiệm, đã trừ đặng ho và bổ phổi.

PULMOGENINE là một thứ thuốc trị bịnh ho rất thần hiệu.

Hỏi người bịnh nào đã dùng thuốc PULMOGENINE rồi thì sẽ rõ sự hiệu nghiệm của nó.

PULMOGENINE VỀ LÒNG GIÁ 1$50

Có bán khắp nhà thuốc tây

J. MUS 195 & 201, Rue Catinat Saigon

NHỮNG CÁI NGHỊCH-CẢNH

Giận cha thờ-ơ và dì ghẻ ác-nghiệt, một thiếu-niên Tàu đành tự-tử

Namđịnh — Một thiếu-niên khách tên Âu-nghĩa-Tài, tức Sôi, 17 tuổi, là con thứ tư M. Âu-phú-Nhân, làm thầu-khoán, ở số 80, phố hàng Thêu, tỉnh Thanh-hóa, và bà Ngô-Ngân, ở số 58, phố hàng Đồng, Namđịnh.

Thở nhỏ Sôi có theo học trường Pháp Việt Hà-trung, (Thanh-hóa). Vì dì ghẻ ác-nghiệt không thể ở nhà với cha nên lối 15 tuổi, Sôi phải đi làm công cho hiệu « Liên-Hưng-», phố Khách, Namđịnh.

Năm sau, ở đây ít việc bị sa thải, Sôi lại vào làm cho hiệu « A-Trang » và được đứng trông nom tiệm khiêu vũ Vĩnh-An tức « Au Lotus Bar ». Ở đây Sôi được quen biết vũ nữ Hồng quê ở Bến-mới, Thái-bình. Hồng là gái nhảy nhưng có nhan sắc nên Sôi thường để ý, rồi hai bên rất yêu nhau.

Đầu tháng Juin mới rồi, Sôi nghỉ việc ra Nam ở với mẹ buôn bán. Rồi có người quen cấp vốn, Sôi thuê mấy người thợ làm vàng quí để sinh nhai. Về Nam, tình cờ một hôm Sôi gặp Hồng, người yêu cũ, làm cho một nhà « Dăng-xinh » ở phố Paul Bert. 2 bên lại nối lời non nước.

Chẳng ngờ, nghề mới không được phát đạt như ý và phiền về nỗi mẹ già bơ vơ, cha và dì ghẻ lánh đạm nên gần đây Sôi buồn bã định trốn sang « thế giới bên kia » để phải nợ trần.

Sáng hôm 29 Juin, Sôi nói dối mẹ vào Đò-lèn thăm bà nội. Sôi thuê xe ra ga nhưng lại tẻ vào Nam-phương [lừ-điểm phố Morel vì ở đây là chỗ hẹn với tình nhân để từ biệt nhau.

12 giờ trưa, Hồng đến, hai bên chuyện trò ăn-ái, đến 3 giờ chiều đưa nhau ra Quảng-nguyên lâu phố Hàng thao ăn uống. Khi Hồng về, Sôi ra phố ấy mua hộp thuốc phiện năm hào và cứt đầm thanh.

Về sau, viết 6 lá thơ tuyệt mệnh để lại cho cha, mẹ, tình nhân, bà ội, chủ sam và sở Cảm Đại ý trong nói vì tức giận dì ghẻ và buồn cảnh nhà nên không muốn sống. Viết xong lúc ấy vào khoảng 5 giờ, Sôi pha thuốc uống.

Một giờ sau, Hồng nhớ Sôi, tìm đến Thấy cửa khóa và nghe bên trong có tiếng vật vã, Hồng gọi bồi sam phá cửa vào mới hay: Sôi tự-tử.

Được tin sở Cảnh-sát đến làm biên bản, khám trong mình thấy 4p16, 6 lá thơ tuyệt mệnh và một cái va-li trong đựng quần áo và đôi giầy tây. Khám xong cho xe Sôi vào nhà thương đề cứu chữa thì sáng hôm 30 Juin Sôi đã tỉnh. Bà Ngô Ngân là mẹ đã xin phép đưa con về nhà tỉnh dưỡng.

HAIDUONG

TỪ VIỆC BÀ NGUYỄN-CÁT-NGỌC UỐNG NƯỚC CƯỜNG-TOAN ĐẾN VIỆC XIN LY-DỊ

Bà Phạm-thị Hồng-Xuyến, vợ kế ông Nguyễn-cát-Ngọc, cán sự chuyên-môn sở Địa-chánh uống nước cường-toan để tự-tử vào hồi 4 giờ rưỡi chiều ngày chúa-nhựt 12 Mai năm ngoái, tại nhà số 44 đường hàng Giấy là nhà ông Ngọc mướn ở, đã làm sôn sao dư-luận một dạo. Yên lặng hơn một năm, tòa án mới đem việc nầy ra xét, vì bà Ngọc có đơn xin ly-dị và đòi tiền cấp-dưỡng.

Phiên tòa Hộ sáng hôm thứ năm 25 Juin, bà Ngọc vì còn đau phải nằm tại thương Bảo-hộ Hanoi, đã có giấy ủy-quyền cho người anh ruột là M. Phạm-văn-Chuyên thay mặt.

M. Ngọc bằng lòng cấp dưỡng cho vợ 40p., vì thế nên ra trước tòa, đáng lẽ bà Ngọc còn kiện về việc bức tử nữa, nhưng nay M. Ngọc đã thuận trợ cấp 40p. mỗi tháng, nên M. Chuyên là người thay mặt xin thôi không kiện về việc bức tử.

Quan tòa có bảo M. Chuyên hỏi lại bà Ngọc tức "Hồng-Xuyến về việc kiện ấy.

M. Ngọc khai bà Xuyến có bịnh đau tim và hay tức giận.

Quan tòa hỏi bà cụ mẹ bà Xuyến, M. Ngọc và các người làm chứng tất cả 15 người, xét vụ ly-dị nầy hai bên đều thỏa thuận, tòa tuyên cho 2 người được phép ly-dị.

Ai muốn dùng thuốc Tây mới, tốt hạng nhứt? Ai muốn có người bào-chế thiệt kỹ càng, các toa thuốc của các quan Đốc-Tờ:

VẬY XIN QUÍ VỊ ĐẾN TẠI:

pharmacie franco-asiatique

PHÁP-Á DƯỢC PHÒNG

RUE DES MARINS, 219 -:- CHOLON

Tại đó sẽ có ông **PHẠM-HỮU-HẠNH** chủ hạng Bảo-chế-sư, tiếp rước quí vị một cách mau-mắn và vui-vẻ

Thuốc mới và tốt nhứt-hạng, giá lại rẻ

Qui vị ở Lục-Tỉnh gởi thơ đến mua thuốc, thì chúng tôi sẵn lòng thi hành, giá thuốc tính sut mười hơn lúc bổng tính tại cuộc-phố.

ĐÔI LỜI THÀNH-THẬT

Kính lời cùng chư thiện-tín được rõ, ngài nào có mua riêng tờ « Phụ-trương Phật-Học » mặt dầu, song hễ đến ngày thứ ba trong mỗi tuần là ngày « Phụ-trương Phật-Học » xuất bản, chúng tôi có gởi một số *LỤC-TỈNH TÂN-VĂN* kèm theo với tờ « Phật-Học » đó, là chúng tôi có ý biếu thêm cho các ngài xem chơi. Các ngài cũng cứ trả y theo giá tiền « Phật-Học » mỗi năm là 2$50, sáu tháng là 1$30 vậy thôi; chớ không phải trả thêm tiền chi khác nữa; xin các ngài cứ để tờ *LỤC-TỈNH TÂN-VĂN* ấy mà xem; chẳng cần phải gởi trả lại như trước làm chi cho thất công.

Thành thật đôi lời biện bạch, nhờ chư thiện-tín biết cho.

L. T. T. V.

Một cuộc may tì có

Có tiệm họa hình muốn bán các thứ nước thuốc dùng trong nghề họa hình, giá thật rẻ. Ai muốn mua thì xin mời đến xem hay là viết thơ thương nghị do nơi Bổn-báo.

PENSIONNAT

HUỲNH-KHƯƠNG-NINH

61, Rue d'Arlès -:- SAIGON

Số học sanh của Bổn-trường thi đậu trong hai kỳ: Certificat d'études élémentaires indigènes: 55 trò.

Certificat d'études primaires franco-indigènes: 54 trò.

Ngày tựu trường các lớp Sơ-học: 15 Juillet 1936.

Ngày tựu trường các lớp Trung-đẳng: 1er Août 1936.

Thơ từ xin học gởi trước ngày tựu trường.

HUỲNH-KHƯƠNG-NINH.

Công-dụng thuốc viên PI-LUIN-LỜ PANH KÒ (PILULES PINK) rất thần hiệu để chống lại sự yếu mệt của các cơ thể.

Thuốc PILULES PINK sinh nhiều máu tốt và làm nhuận các cân tuỷ, thuốc này làm cho biết đói, làm cho các nước trong dạ dày chóng sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của các cơ thể.

Cho nên thuốc PILULES PINK thật đáng gọi là thuốc đại thần hiệu để chữa bịnh thiếu-máu, bịnh phiền-muộn, bịnh gầy-mòn, các bịnh teri thứ lợp sỏ và bịnh trở về già, bịnh đau bao-tử, bịnh nhức đầu, bịnh cần lực mỏi mệt.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây.

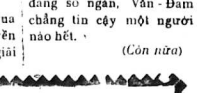

ĐOẢN-THIÊN TIỂU-THUYẾT -:- 7 Juil. 1936 -:- N° 27

TIỂU-SỬ LÊ-VĂN-KHÔI

Mấy năm hùng cứ Nam-châu,
Dọc ngang nào biết trên đầu có ai.

Dịch-giả TRẦN-TRỌNG-HẠP.

(*Tiếp theo*)

Theo sự sắn kịp hiện giờ, chỉ xin Tướng-quân đổi cho một thứ thuốc độc khác, bởi thứ thuốc độc trước kia không trúng dụng, phải đổi thứ thuốc khác đặng giết tên đầu đảng ấy đi, vì chỗ hành động cơ quan, phải ám sát tên đầu đảng là Nguyễn-văn-Đam trước đã ».

Tả-tướng-quân là Ng.-Xuân nghe nói hiệp ý, muốn đổi thứ thuốc độc khác cho Đức-Diễn làm nội-công, nhưng trong dạ bán tín bán nghi, ông ta phải thương nghị với quan Tham-tán là Huỳnh-đăng-Thận, về việc ấy, Huỳnh-đăng-Thận ngẫm nghị dây lát, rồi ông lắc đầu mà nói rằng: « Đức-Diễn và Lê-duy-Xuân là người xứ bắc, bọn nó phần trắc không chừng, sự hư thiệt về cuộc nội công, không thể tin lời bọn nó được, nếu có người ở Giadịnh tới dây đầu thú, sự chắc thật ta mới tin lời, theo như lời Huỳnh-đăng-Thận giải bày, Tả-tướng-quân nói lại cho Nguyễn-đức-Diễn được biết.

Nguyễn-đức-Diễn nói: « Sự nội công bí mật lắm, không dám mưu sự với mọi người, chỉ có mấy người bắc là người thân thiết của chúng tôi, chúng tôi mới dám thông đồng mưu sự nếu mưu sự với người ở Giadịnh là người không thân thiết, sợ đỗ bể ra mang nạn vào mình » bọn Đức-Diễn nói vậy mặc dầu. Huỳnh-đăng-Thận nhứt định không chịu, cực chẳng đã Đức Diễn trở vào thành bôn bả, rủ được một người Gia-định tới dầu thú ở quân-môn của Tả-tướng-quân, người nầy là thủ-hạ của Lê-duy-Xuân, tánh danh là Lê-Cảnh, theo lời Đức-Diễn bày biểu, Lê-Cảnh cũng nói tình nguyện làm nội-công như Đức-Diễn một lời, Tả-tướng-quân và Huỳnh-đăng-Thận tin lời nghe theo, lấy thuốc độc khác đem giao cho Lê-Cảnh liền khi đó, bởi Huỳnh-đăng-Thận tin dùng Lê-Cảnh là người Giadịnh, chẳng có lòng nghi-ngại chút nào, không dè đâu Lê-Cảnh đem thuốc độc vào thành, không giấu kín về sự bí mật ấy, tự miệng mỗn Lê-Cảnh tọc mạch, làm cho kẻ nội-công của bọn Đức-Diễn tiết lộ ra ngoài. Nguyễn-văn-Đam nghe thấu việc nầy, cơn giận phừng lên như lửa, bởi vậy, Nguyễn-văn-Đam ám truyền hiệu lịnh, nà tróc Nguyễn-đức-Diễn và Lê-duy-Xuân giam chỗ lao tù, Lê-văn-Ích cũng liền can về tội nội-công, chàng đào thoát khỏi vòng nã-trốc, tế ra người Giadịnh cũng có người phần trắc, Huỳnh-đăng-Thận không biết mà lầm, sở dĩ kế nội-công bọn Đức-Diễn không thành, tự Huỳnh-đăng-Thận tin lầm người Gia-định (Lê-Cảnh) mà ra nông nỗi.

Việc nầy thấu tai đức vua Minh-Mạng, ngài truyền chỉ Huỳnh-đăng-Thận giải chức hồi kinh, còn chức Tham-tán-đại-thần, có Vệ-úy là Phạm-hữu-Tâm thay thế.

Từ ngày việc nội-công của bọn Lê-duy-Xuân tiết lộ, Nguyễn-văn-Đam lo sợ bọn đỡ đăng phản mình, cho nên việc tuần phòng canh gác ở trong thành, sau dây lại nghiêm nhặt hơn trước, Văn-Đam chỉ phù thác hai ba chục người tâm phúc, ngày đêm coi việc tuần phòng, kỳ dư bọn đỡ đăng số ngàn, Văn-Đam chẳng tin cậy một người nào hết.

(*Còn nữa*)

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN

Directeur Propriétaire: NGUYỄN-VĂN-THIẾT.

57, Rue Lucien Mossard. — SAIGON

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES

Le Gérant: LÂM-VĂN-NGỌ.

Page 2835 Exemplaires

Quan-lại thăng thưởng

Theo nghị-định quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 1er juillet 1936.

Kể từ ngày 1er janvier 1936, dùng kỳ hạn các viên-chức bản xứ ở dinh soái phủ hay các tỉnh Nam kỳ được thăng :

1. Lên thơ ký chánh-nhạch hạng nhứt.

Tran van Huynh Cantho

2. Lên thơ ký chánh-ngạch hạng tư Duong van Son Cabinet ; Ng. van Bộ-bắc-tuổi dịa-bộ Cholon.

3. Lên thơ ký hạng tư

Ng van Tu, dinh phó-soái.

4 Lên thơ ký hạng năm.

Le van Ngo Rachgia

M. Trần thuần-Phát, n. 14, thơ ký hạng bảy sở bảo thủ địa bộ tháng lên thơ ký hạng 6 kể từ 1er janvier 1936 dùng theo hạng định.

Kể từ 1er janvier 1936 thầy Lê-van Trong Moulieur de 4e cl. trường nghệ thuật Biênhoa thăng vào ngạch chức việc tỷ giáo-huấn Namkỳ.

Trần-v-Gi thơ ký hạng nhứt xung vào cadre secondaire chức việc sở Tân-Đáo Namkỳ.

Kể từ 1er janvier 1936 :

Cô Võ thị Phương ôn-bà Mỹtho lên hạng nhì.

Cô Ng. thị Liễu ôn-bà Bentre lên hạng nhì

Cô Võ thị Đông ôn-bà Giadinh lên hạng tư.

Theo nghị-định quan Thống-đốc Namkỳ, ngày 1er Juillet 1936, những vị sau đây về ngạch giáo-huấn bổn-quốc được thăng chức :

Giáo tập hậu bổ

Hạng nhì.— Tran van Ninh Cantho; Vo van Hiếu Sadec.

Hạng ba.— Vo thanh Lung Bentre ; Pham van Nau Longxuyên ; Phan van Ngan Tayninh.

Hạng tư — Tran van Xoi Longxuyên ; Pham van Minh Phuldm; Vo van Vinh Bentre ; Nguyen van Hay Gocong ; Huỳnh ngọc Hao Bentre ; Le van Buu Tanan ; Tran van Hoach Travinh.

Hạng năm.— Huỳnh van Moi Cantho ; Trinh van Tuong Phuldm; Phan kim Giai Chaudoc ; Duong Tu Tanan ; Lam van Thanh Baclieu; Nguyen van Sau Longxuyên ; Ng. van Van Ecole p. Saigon; Nguyen van Lam Bentre; Thai Hot Soctrang; Cao van Chieu Giadinh ; Le van Quoi Travinh ; Tran van Xuong Sadec.

Hạng 6. — Nguyen thanh Phanh Biênhoa ; Ly Duc Longxuyên ; Huỳnh van Tu Biênhoa ; Duong van Minh Travinh ; Ngô van Diên Tayninh ; Pham van Hôi Gocông ; Hồ van Bang Tayninh ; Ngô tham Xen Chaudoc ; Vo van Be Travinh ; Nguyen minh Thông Longxuyên.

Hạng 7. — Nguyen van Su Chaudoc ; Phan quang Phat Cantho ; Ba van Hôi Chaudoc ; Vuong quang Buu Chaudoc ; Trần van Can Giadinh ; Lê van Tam Chaudoc ; Nguyen van Lua Phuldm ; Nguyen van Suong Phuldm ; Trần van Sam Phuldm ; Lê van Ly Baria; Nguyen van Pham Baclieu ; Lê công Thọ Sốctrang.

Dầu nhị-thiên là một thứ dầu trị đỗ bá chứng của nhà thuốc nhị-thiên-đường, danh tiếng lẫy lừng, ai ai cũng đều có thí nghiệm rồi, và cũng đều công nhận cho dầu ấy là hay nhứt hơn các thứ dầu khác rất nhiều.

Vậy thì anh em chị em còn đi tìm thứ dầu nào khác mà làm chi cho nhọc.

Nhà thuốc Nhị-thiên-Đường lại mới chế ra một thứ Phật-linh-dầu, kêu là dầu cù là, lại càng hay a ứ hơn nữa ; đi đường bỏ theo trong mình gon ấm, vì cái hộp nhỏ mà đẹp lắm.

Giáo tập chánh ngạch hạng nhứt.— Nguyen van Nên No mie 153 Cholon.

Giáo-tập chánh ngạch hạng nhì.— Tran van Gian Tayninh.

Giáo tập hạng nhứt.— Nguyen v Lanh Sadec ; Trang van Suoi Soctrang.

Giáo - tập hạng nhì.— Le van Tuân Lycée Pétrus Ký ; Nguyen van Ung Cholon-ville.

Giáo - tập hạng ba.— Doan van Sang Travinh ; Huỳnh van Nhuân Ecole p. Saigon.

Giáo - tập hạng tư.— Mai van Huong Collège de Mytho ; Nguyen van Ngoi Vinhlong ; Nguyen huu Ninh Tanan.

Giáo - tập hạng năm.— Le ten Thanh Chaudoc ; Le van Thanh Chaudoc ; Ly van Seo Travinh.

Giáo - tập hạng sáu.— To van Dang Goseng ; Nguyen van Cang Bentre.

Giáo-tập hạng bảy.— Doan van Nghia Phu-lâm ; Tran van Chat Bentre ; Vo van Huong Bentre.

Nữ giáo-tập hậu bổ hạng nhì.— Lê-thi-Con Sadec.

Nữ giáo tập hậu bổ hạng năm.— Cao-thi-Nam Tanan.

Nữ giáo tập hậu bổ hạng sáu.— Trần-thi-Ty Travinh.

Nữ giáo tập hậu bổ hạng bảy.— Luong-thi Phung Cantho ; Ha-thi-Thanh Longxuyên.

Nữ giáo tập hạng năm.— Lê-thi-Tai dite Kiêm Bentre.

Vinh thăng Chánh tổng

Chúng tôi mới hay tin do đạo nghị định số 2991 đề ngày 23 Juin 1936 của quan Thống-đốc Nam-kỳ M. Rivoal định cho M. Mai-văn-Thái Ban-biện quyền Chánh tổng Bảo nghĩa (Bentre) vinh thăng chức Chánh tổng trong hạng là 5 năm kể từ ngày ký Đạo nghị-định nầy.

Nên chúng tôi xin chia mừng cùng Thầy và kính chúc Thầy trên bước hoạn-lộ thường gặp lối hanh-thông quan yêu dân chuộng.

Kính chúc

Hương chức Hội đồng làng Bảonghĩa (Bentre).

ĐÊM HÁT GIÚP HƯỚNG - ĐẠO SAIGON

TỐI THỨ TƯ 8 JUILLET TẠI RẠP THÀNH-XƯƠNG

NHẬT - TÂN

Sẽ diễn :

1° LỪ-BỒ HÍ ĐIÊU-THUYỀN

2° SÔNG KIẾT, CHẾT PHẢI TÀI *(Đại Hải-kịch)*

3° CÁC ĐIỆU DANSE.

Xin mời bà con tới coi giúp Hướng-Đạo.

Một cuộc săn ác thú lớn tại Banméthuột

Nhơn dịp đức Bảo-đại và ngài Nam-phương Hoàng-hậu ngự vào Đà-lạt ghé ngang qua Banméthuột và nhơn dịp Robin phu-nhân, quan Khâm sứ Trung-kỳ cùng Guillemain phu-nhân ở Saigon ra quan công-sứ Gerbinis có tổ chức một cuộc săn ác thú lớn tại sơn phận tỉnh Banméthuột.

Cuộc săn bắn ấy phỏng trong hai ngày là hôm 1er và 2 Juillet.

VÌ TÌNH HAY LÀ CHÁN ĐỜI ?

Một cậu trai 17 tuổi uống phấo chà đề tự-tử

Hồi chiều ngày 1-7-36 tại làng Bình-phú Giadịnh, có chở đến nhà thương Giadịnh một cậu trai 17 tuổi uống phấo chà đề trốn lánh sự trận, người nhà hay nên chở đến nhà thương nhờ quan thầy tận tâm cứu chữa, nhưng vì hiệu quả, vì cậu uống đã lâu, chất độc thấm vào tâm can nên đến ngày 2-7-36 lối 12 giờ khuya cậu đã trút linh-hồn.

Nguyên do cậu Phan-văn-Hòn con của bà Nguyễn-thị-Thoản mấy có dan dịu với một cô nọ, bị cha mẹ nghiêm răng và nhiều tình cảnh buộc phải xa cô mọ, vì cậu còn nhỏ chưa đủ trí nên đâm ra chán đời mà hủy kiếp xuân lâm cho bà Thoản dứt ruột. Thiệt độc-địa chi hỡi tình...

Tin mừng

Chúng tôi lấy làm hân hạnh nhận được tin mừng của ông bà Nguyễn-hữu. Quới dit Văn giáo học ở Tânan cho hay rằng đến ngày 13 và 14 Juillet sẽ định lễ thành hôn cho cháu Nguyễn-hữu-Thiện.

Vậy nhơn dịp nầy tôi có lời chúc mừng ông bà sớm sanh trai nối nghiệp nhà, và cầu chúc đôi tân-nhân được sắt cầm hảo hiệp, bá niên tức trước.

LÂM VĂN NGỌ

HẾT NẠN NẮNG ĐẾN NẠN NƯỚC

Đê xã Ngân-đài vỡ, linh 300 mẫu ruộng màu bị thiệt hại

Bắc giang — Đầu năm nay, trời nắng chang chang, hoa màu như bị hư hỏng hầu hết, May tới mưa lại mưa luôn, các đồng điền chỗ nào cũng chỉ một màu nước vơi trơi. Đang lo cái nạn úng thủy thì nước rỏng dồn về, nước sông Thương lên rất mạnh, mấy con đường Phố-lạng Nhà nam bị ngập nhiều quảng.

Trong khi nước đang lên mạnh thì khúc đê ngành sông Thương thuộc xã Ngân-đài bị vỡ một quảng dài hơn một trượng. Bề vỡ, lấp lức hương-lý xã Ngân-đài và tổng Thiết-sơn đốc thúc dân dinh ra hàn lại thì trong hồn tiếng đồng-hồ họ đã bắt được quảng vỡ đó, song cảnh đồng hai xã Ngân - đài và Thiết-sơn cũng bị hại tới linh 300 mẫu màu.

Lễ kỷ-niệm thứ Hòng-thập-Tự hàng không ở bên Nga Sô-viết

Sở hàng - không cấp - cứu bên Nga Sô-viết vừa rồi làm lễ kỷ-niệm đệ nhị chu niên, được công chúng hoan hô. Và chẳng trong hai năm nay, hội Hồng-thập-Tự hàng không chưa phải phân nàn gì về nạn tàu bay, vì chưa gặp phải cái nạn nào cả.

Đoàn tàu bay chiến cấp cứu của Nga thì đông lắm ; chỉ bay Leningrad, có phi-trường Straube chỉ-huy. Hiện nay đoàn tàu bay chiến nầy tất cả có bốn phi-trường và 22 sở khán-hộ. Ít bữa nữa, lại thêm 17 sở khán-hộ deo ở bay. Nhờ có đoàn tàu bay nầy, người ta có thể mang thuốc đến chữa khỏi cho những người ốm ở các miền xa kinh-thành Nga.

Tin thêm về vụ án mạng

(Tiếp theo trương nhứt)

Vọng bị tình nghi

Vọng ở làng Đông-tật, thuộc quận Thủ đức, vô làm ở sở cao su nầy độ 18 ngày nay. Vọng lảnh phần đo đất đào tô, gạch miệng giếng và phận phát chỗ lấy mủ cho ruồi.

Khi sắp Liên đem Cảnh ở sở Xuân-lộc xuống thì cho cặp-rằng Rồi, Vọng thôi làm ở ngoài vô coi sóc máy ép. Hôm qua, Cảnh và Vọng có gặp nhau ngoài vườn cao-su, mỗi có gây gỗ với nhau. Cảnh hăm dọa dưới Vọng ra khỏi sở. Vọng rằng mất công có một duyên cớ ; cũng trong ngày đó, Vọng không máy trây tay. Rồ hỏi sếp Liên mượn tiền mua thuốc nhưng không được nên xin phép nghỉ ít bữa.

Xét ra Vọng rất khả nghi trong vụ nầy nên quan chủ-quận Thủ-đức sai cai Châu dẫn làng Đông-tật bắt Vọng nhưng người nhà nói mấy ngày rồi không có về nhà. Quan chủ-quận lại hỏi giải sáu tên Pháo, Lũng, Xin, Mừng, Nho và Rồi, xuống quan Biệu ly tra hỏi lại kỹ lưỡng chiều lại, sẽ Mật-thám có phái người lên điều-tra. Thủ-phạm chưa tìm ra nhưng mấy bữa nữa thì không chắc làm tiêu vụ nầy.

Giá lúa, gạo, bắp

SAIGON, ngày 6 juillet 1936

GẠO

Chưa kể tiền thuế, bao tấy luôn Mỗi tạ 60 kí-lô 700

Gạo số 1 25 °/. tam.... 2.73 tới 2.75
Gạo số 2 40 °/. tam.... 2.58 tới 2.60
Gạo số 2 50 tới 45 °/. tấm 2.48 tới 2.50
Gạo lứt 5 °/. tấm ..... 2.18 tới 2.20
Tấm số 1 và số 2..... 2.24 tới 2.26
Tấm số 3..... 2.05 tới 2.07
Cám trung..... 1.11 tới 1.13
Cám lức..... 0.60 tới 0.65

LÚA

Chở đến nhà máy Choion, bao tấy luôn — Mỗi tạ 68 lí-kô

Lúa xay bảo thường hạng 1.88 tới 1.92
Lúa xay gạo số 1.. .... 1.86 tới 1.90
Lúa số 2 Nhựt-bổn.. 1.76 tới 1.80
Lúa số 2.50 tới 55 °/. 1.64 tới 1.70
Lúa xau ..... 1.54 tới 1.58

BẮP ĐỎ

Bán tại Cholon 100 kí-lô livr. 15-7) 6.50 sept.-oct. 5.95 à 6.00

TIN TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Le *Chantil y* le 16 juillet (M.M.)
Le *Mia* le 11 juillet (M.M.)

Ở Bắc và Trung-kỳ về

Le *Claude Chappe* le 17 juillet (M.M.)
Le *Cap St-Jacques* le 17 juillet (C.R.)
Le *G. G. Van Vollenhovan* le 8 juillet (S.A.M.I.)

Ở Trung-hoa và Nhựt-bổn về

Le *Félix Roussel* le 17 juillet (M.M.
Le *Yalou* 16 juillet (M.M.)

Ở Singapore (via Poulo-Condore)

Le *G. G. Merlin* le 9 juillet (S.A.M.I

TIN TÀU ĐI

Qua Pháp.

Le *Félix Roussel* le 19 juillet (M.M.)
Le *Cap St-Jacques* le 22 juillet (C.R.)
Le *Ya'ou* le 19 juillet (M.M.)

Ra Trung và Bắc-kỳ

Le *Claude Chappe* le 20 juillet à 7h. 30 (M.M.)
Le *Forbin* le 10 juillet (C. R.)
Le *G. G. Van Vollenhoven* le 8 juillet (S.A.M.I.)

Qua Tàu và Nhựt-bổn.

Le *Maréchal Joffre* le 8 juillet à 6h. (M.M.)
Le *Min* le 12 juillet (M.M.)

Qua Singapore (via Poulo-Condore)

Le *G. G. Merlin* le 13 juillet (S.A.M.I)

Thiên hạ đồn

Ông thầy ở đường Nancy số 42, hiệu *Tế nhơn-Đường* chobịnh đàn-bà rất giỏi.

Cuộc diện thế-giới

(Tiếp theo trương nhứt).

ấy không đến viếng ông Lester thượng-ủy viên Anh của H. Q. L. như lời đã định. Trong lúc bất rất lại sẽ mất lòng tin-cậy ông Lester, nên ông Greiser sẵn khi sắt ức giận ông Lester tự bao giờ nên mới mảng chiếc H. Q. L như thế.

Thế là một cái triết-lý là lùng của ông Eden... tinh hình như thế mà H.Q.L. lại hoài-bão cái triết lý ấy, thì hỏi ai dám bảo-đảm rằng H.Q.L. sẽ bất lực mà không phạm một cuộc hòa-bình nhỏ-nhen như đã tuyên-bố khi không ? (L.T.S.)

Lề tắt nhiên Đức rất vui lòng !

Berlin 6 Juillet. — Chánh-giới Đức hết sức hoan-nghênh cử chỉ của ông Greiser tại H.Q.L. Trước khi đến dự nhóm H.Q.L. ông Greiser có ghé ngang Berlin, nên người ta đoán chắc rằng : cái thái-độ người ngạo của Greiser làm nào đóng H.Q.L. là do Đức chủ mưu.

...Và lập tức triệu-tập quân-binh

Versovie 6 Juillet. — Sau cuộc ôn áo ở H.Q.L. dự-luận ở Dantzig rất xôn xao. Có tin chỉ hay rằng nhà đương-cuộc Đức liên ra lịnh dành dây thép triệu-tập hết quân ai vô-quan hiện đang nghỉ mát ở Dantzig lập tức về quân ngũ. Ngoài ra nữa lại có tập trung các đội sơ-mi xám và sơ mi đen. Và lại tinh hình rất nào-nhiệt lắm, nên có tin đồn rằng : Đức muốn động binh.

ANH

Anh quyết không trả thuộc-địa

Londres 4 Juillet. — ông Lionel Barry Lose chủ-tịch hội British Union nguyên là cơ-quan bài trừ cuộc tuyên-truyền của Đức có tuyên-bố rằng : bao nhiêu thuộc địa Anh thuộc Tanganyika đã qui quyết ngăn ngừa những cuộc vận động của nhà-nước Đức liên ra lịnh đánh Xá-tây mốc áo thua.

Xin dự cuộc khỏi ồn tiền. Đăng tên tại nhà buôn Nguyễn-văn-Trận cho ông Triệu-văn-Yên hay ông Fontaine ở sở bút toán. đình Xã tây Saigon.

Phần thưởng cho toàn nào được giải nhứt (có 4 người có hạng) COUPE BASTOS. Còn hơn 100 phần thưởng khác đề thưởng từ người có hạng.

Hoàng thượng Bảo-Đại cùng Hoàng-hậu Nam-triều đã rời Thừa-kinh đi đi Dalat.

Nhưng Hoàng-thượng và Hoàng-hậu ghé Banmethuot sau bảo cùng quan Khâm-sứ Gerbinis vài ngày rồi mới đi Dalat sau.

Thuốc bướn « Aspririne Usines du Rhône » chuyên trị các bịnh nhức đầu, lòng óc sổ mũi và đau nhức răng.

VÌ THỨ HỈM

Giá chém Thuận rồi tẩu thoát

Vụ đã mấu nầy xảy ra trước rạp hát chùa Ông Trước. Giá và Thuận có gây gỗ gián hơn nhau sẽ cùng ôm một mối thù.

Lâu nay, hai người không thấy nhau. Giá mong gặp Thuận để rửa hờn. Mới rồi, Giá gặp Thuận trước rạp hát chùa Ông lối 10 giờ. Anh ta lại kiếm chuyện gây, rồi qua tiếng lại, Giá xách ghế đẩu đập Thuận. Thuận không nhịn, đánh trả lại. Giá liền rút dao chém Thuận bất kỳ.

Người ở xung quanh cùng đông nhưng không ai dám tiếp để mà tình giá ra tay.

Hương chức làng hay chay tới thì Giá đã tẩu thoát. Thuận bị chém mà còn trốn thoát lại. Rạp mất vì bị mấy vết thương nặng quá. Thuận được chở đi nhà thương băng bó dưỡng bịnh.

Hiện nay nhà chức-trách còn đang tìm kiếm Giá.

Kết luận ông nói rằng chánh-phủ quyết làm đề bảo toàn cho trật tự của nền tảng cung hòa.

Lá đơn của đảng Hòa-Thập-Tự

Paris, 2 juillet. — Sau khi gởi đơn kêu nài với Hội-đồng quốc-gia về vụ giải tán các chánh đoàn phái hữu, đảng binh dân Pháp của Hòa-Thập-Tự mới gởi thêm một lá đơn nữa kêu xin huỏn việc ban hành đeo chi-du dân khi nào Hội đồng quốc-gia quyết định về lá đơn trước.

TIN VẮN

Trong châu-thành Saigon, gần khắp nơi đều có đường xuống sẵng chỉ chỗ khi đi ngang qua lộ

Nhưng có điều là người ta ở đây phần nhiều chưa biết luật đi đường hay không muốn biết. Làm cách nào cho sự đi lại có trật tự ?

∴

Đường Lê văn-Duyệt có tiếng là tốt nhứt của châu-thành Giadinh hiện nay rất xấu, có vẻ thảm thương qua.

∴

Đường đầy vũng nước. Hộ hành không có chỗ đi. Mỗi lần xe hơi chạy qua làm người ta phải lật đật trốn tránh. Nếu có vài đám nước lớn lên tiếp đường ấy sẽ trở nên cái kinh.

∴

Với tiền nước mưa lục lộ ấy mấy vũng ấy mới ngày đã trăng dầu hắc lại tỏ tế càng tốt hơn.

∴

Ngày lễ chánh-chung có cuộc đua chạy bộ đường dài 4 hay 5 ngàn thước.

∴

Bắt đầu tại đình Xã-tây, hết đại-lộ Charner tới bến tàu, quẹo qua đại lộ Luro, tới đường d'Espagne, vô vườn thú, ra đại-lộ Norodom, tới nhà thờ nhà nước, xuống đường Catinat, trở lại đường d'Espagne, tới trước đình Xã-tây mốc áo thua.

∴

Xin dự cuộc khỏi ồn tiền. Đăng tên tại nhà buôn Nguyễn-văn-Trận cho ông Triệu-văn-Yên hay ông Fontaine ở sở bút toán. đình Xã tây Saigon.

∴

Phần thưởng cho toàn nào được giải nhứt (có 4 người có hạng) COUPE BASTOS. Còn hơn 100 phần thưởng khác đề thưởng từ người có hạng.

∴

Hoàng thượng Bảo-Đại cùng Hoàng-hậu Nam-triều đã rời Thừa-kinh đi đi Dalat.

∴

Nhưng Hoàng-thượng và Hoàng-hậu ghé Banmethuot sau bảo cùng quan Khâm-sứ Gerbinis vài ngày rồi mới đi Dalat sau.

∴

Thuốc bướn « Aspririne Usines du Rhône » chuyên trị các bịnh nhức đầu, lòng óc sổ mũi và đau nhức răng.

∴

Ông Đốc-tơ Võ-duy-Thạch là một danh-y nhiều kinh-nghiệm chuyên trị bịnh thần tai nhứt là bịnh tê bại...

∴

Ông mở phòng khán bịnh tại số nhà 50, Boulevard Bonnard Saigon.

∴

Ai có bịnh tới ông thì khỏi lo tiền mất tận con.

∴

Uống mỗi ngày một hườn Aspirine Usines du Rhône, ấy là biết lo xa vậy bởi vì thuốc nầy làm cho ta khỏi nhức đầu.

∴

Trinh thiên Đầu, nguyên Tổng-trưởng bộ tài chánh bị am sát ở Hongkong trong khi xuống xe. Sát-nhơn là một anh chệt, ba thứ rồi dong mất.

∴

Tọ Melbourne, nhà phi-công đại tài Meltrose, người Úc-châu, chết vì nạn máy bay.

∴

Trong mấy kỳ thi bằng thành-chung sau nầy, bài âm-tả phần nhiều trích ở quyển sách của các văn-sĩ Ý Đông Dương.

∴

Một thầy thơ-ký bị bắt ở góc đường Paul Blanchy và Richaud vì đi x - máy không đèn. Anh bị phạt. Ấy là chuyện thường.

∴

Nhưng về tới chỗ cũ, hãy ấy lấy làm lạ. thấy 2 người tây cùng đi xe máy không đèn mà đi rất tự do trước mặt 2 viên tuần cảnh. Chuyện ấy mới là chuyện lạ.

∴

Quan Khâm-sứ Hưng-yên cho các nhà có xe bơi hay có chiếc đò máy để chở xe qua sông đến một đường địa-bạ số 60 Đi ngang mất hết từ 8 đến 10 phút.

∴

Cụ thượng Phạm-Quỳnh cùng rời kinh thành tới Dalat trước. Cũi tháng nầy, ngài lại trở về Huế.

∴

Quan Khâm sứ Vinh (T ung-kỳ) bảo tin các bay con đường số 34 bị ngập có hơn 1 thước ở cây số 23.

∴

Quan Khâm-sứ Guillemain cùng viên chánh thơ ký đề về kịp bữa hôm qua.

Trong lúc về ngài có viếng Banmethuot, Pielku và Kontoum, ở các nơi ấy có nhiều viên quan đến trình diện và nhiều viên tại mất ở các vùng lầy cùng có mặt.

∴

Sau khi làm lụng về trí thức hay là thân thể cả ngày mệt nhọc thì thấy nhức đầu khó chịu

Muốn cho được tỉnh mình lại hãy uống một hườn hay là hai hườn Aspirine Usines du Rhône.

Khăn đen suối-đơn

NGUYỄN-VĂN-BÚP

CHỦ SUỐI-ĐƠN

(Gare) Binh-Nhâm par Lái-Thiêu

Tôi còn đương làm những kiểu khăn đặt riêng tùy theo ý mỗi ông ; xin viết thơ nói rõ mấy lớp và lấy ni tôi sẽ làm y theo đó rồi gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân, sở phí tôi chịu. Qui ông ở gần xin mời đến nhà trước xem mấy đờn, sau đề bề lựa khăn cho vừa ý.

Bùng và Nhiễu-gò ở trong bằng mền (tiếm đen, giá . . . . . 3$00

Bùng và Nhiễu-gò ở trong bằng mền, giá . 2.00

Cẩm - nhung mỉnh phẩm ở trong mền, giá. 1.40

(Đại-lý M. Trận, Meilleur prix à Dakao).

Giầy sộ Đông-Pháp đã gởi bán khắp nơi mỗi sở một đông

CHO HỌC BỔNG

Kỳ tựu trường 1er Août 1936, TRƯỜNG CAO-ĐẲNG TIỂU HỌC

INSTITUTION ĐINH-TƯỜNG (Mytho)

Có cho học bổng vào lớp 1re Année (1 học bổng ở trong và 3 học bổng ở ngoài).

Được dự thi những học-sanh có bằng sơ-học, không hạng mấy tuổi.

Đơn xin thi gởi cho M. *le Directeur de l'Institution Đinh-Tường* trước ngày : *14 Juillet 1936.*

Chỉ nạp một tờ sao lục bằng sơ-học hoặc bằng sơ-học tạm và đính theo con có 2 xu đề trường gởi giấy nhận thi.

Cuộc thi mở nhằm *ngày 20 Juillet 1936.*

cùng tột cái chỗ mầu nhiệm đi rồi, thì không có một điềm vô-minh nào mà làm cho mờ ám đặng nên gọi là « giác ».

Như không có cái màng vô-minh che phủ, thì đâu có hành, thức vân vân... mà những đến mười hai nhơn-duyên cũng đoạn tuyệt cả. Thế thì từ không-quan mà chứng ngộ đến bực giả-quan rồi, từ bực giả-quan chứng-ngộ đến bực trung-quan, thì lần lần có thể tiến lên quả Niết-bàn (nirvâna) vậy.

Còn Tôn-chỉ nhà Phật có cái cực-điềm mầu-nhiệm là diệt-sanh, đã bất-sanh, bất-diệt, thì cái thể chơn-như sẽ đứng riêng ra ngoài vòng « dục-giái = kâmâcharâ » « sắc-giái = rûpâvachara » và « vô-sắc-giái = arûpavâchara » thì đâu có luân-hồi chìm đắm trong chốn sông mê biển khổ nữa, và đâu còn đọa lạc chỗ khổ-thú nê-lê.

Mà cái thể cách diệt-sanh ấy lại theo con đường vui thú trong hoàn-cảnh, chớ không phải theo con đường chán nản việc đời, nếu còn theo thể cách chán đời, thì càng trầm-luân khổ-hải muôn ngàn kiếp về sau, chẳng khi nào diệt-sanh cho đặng.

Nhưng mà vui đời theo thể cách nào đây?

Vui đời là phải trau-giồi đức tánh, dòng-mãnh tinh-thần làm theo thể cách từ-bi của Phật, rèn lòng bác-ái lập hạnh theo mấy vị bồ-tát, đối với nhơn sanh phải tự-giác, giác-tha để tế độ quần-sanh đem ra khỏi biển khổ sông mê; ấy mới gọi là tu! — Rèn đúc tinh-thần thế nào cho cái chơn-tâm không ám-muội, không hôn-mê, muôn ngàn vạn kiếp trở lên, mỗi đời lại tấn lên một bực, mãi cho đến bực chí chơn chí thiện, chứng đó thì cái chơn-tâm của ta không còn luân-hồi nữa, đó mới gọi là chứng chơn-không, ấy là quả Niết-bàn = nirvâna vậy.

Đời nay phần nhiều người tu-hành về đạo Phật, không

thiết vì món ăn thức uống, như thế là tìm cách diệt-thân, chớ không phải tìm cách diệt khổ, và không phải tìm cách chứng đạo đặng quả Niết-bàn = nirvâna mà tịch-diệt vậy.

Như hiểu thấu đáo đặng mục-đích cái lẽ « sắc không » như thế thì ta mới biết đời toàn là giả dối cả.

Còn về phần ở đời có cái chi là khoái-lạc hơn và còn có chi hân-hạnh hơn cảnh tam-đa (đa phú, đa thọ, đa nam) thế mà người phong-nhơn lấy ba câu ấy cầu chúc cho vua Nghiêu, thì vua than rằng: « Ôi! Con nhiều thì nhọc sức nhiều, thọ nhiều thì nhục-nhả nhiều, còn của nhiều thì nhiều lo sợ. »

Chí lý thay lời nói ấy, chánh đáng thay lời nói ấy; thiệt là đáng một vị thánh-nhơn, một vị hiền-triết vậy. Còn người đời nay chỉ vì một cái danh lợi nho nhỏ, cái mồi phú quí còn con, chẳng khác nào bọt nước trôi giữa giòng sông, mà người đời nở đề bán hết lương tâm đặng chuộc. Rồi gây lấy cái ác-nghiệp đặng chiêu cảm về sau, thiệt là vô-minh, thiệt là ngu-muội rất thương thay!

Còn giàu có như Đặng-Thông có núi đúc tiền mà kết cuộc rồi cũng phải chết đói, giàu có muôn xe như Thạch-Sùng cũng là Vương-Khải đến khi chung cuộc rồi, thân cũng nát nhà cũng tan, quyền cao chức trọng như mấy vị công thần bực tề-tướng, cũng khó thoát qua khỏi cái ải sanh-tử luân-hồi cho đặng. Vậy thì phú-qui cùng công-danh có khác nào một đám phù-vân, cũng là chiêm-bao bọt bóng vậy.

Nói tóm lại phàm cái gì có hình-thể và vật-chất đều thuộc về « SẮC » cả, thì một ngày kia cũng tiêu diệt trở lại thành « KHÔNG », thế thì làm sao tránh cái công lệ xưa nay cho đặng.

Duy có cái thiệt thể « tâm-chơn-như » của Phật, sáng-

GƯƠNG ĐÁNG NÊU

Tại chùa Bình-an-Tự là chỗ « Liên-Hữu-Phật-Học Hội » có gồm quí bà, quí ông, quí thầy các ty các sở trong tỉnh Longxuyên vào hội đặng tập thêm tánh làm lành cầu phước, ấy là chỗ lễ nghi khuôn-phép.

Như hôm 9 Juin 1936, cô có phủ Lê-văn-Chiếu đến tại chùa nầy xin lập trai-đàng làm tuần giáp năm cho chồng cô là quan phủ Lê đại-nhơn, có mời thân bằng quyến-thuộc đến dự lễ.

Đúng 11 giờ mười lăm, có quan Chủ-Tỉnh Longxuyên là M. Maillard và quan Trạng-Sư Degrand là người Langsa đến dự lễ, khi ấy quan Chủ-Tỉnh gương mặt buồn, tỏ dấu thương tiếc M. Phủ Chiếu là một viên-quan Annam có dạ trung thành mà thất lộc. Quan Chủ-Tỉnh đốt ba cây nhan ra đứng giữa bàn Phật cầm hai tay, rồi cặm lên bàn Phật, ngài lại đốt ba cây nhan khác cũng đứng giữa bàn thờ M. Phủ Chiếu rồi cắm lên bàn thờ, kế quan trạng-sư Degrand cũng làm in như quan Chủ-Tỉnh, người viên-quan Langsa mà hành lễ theo phép Annam như vậy thì quí hóa biết chừng nào, đáng khen thay, đáng khâm phục thay. Rồi kế quan Phủ Kem chủ-quận châu thành Longxuyên, ngài cũng đốt nhan đứng giữa bàn Phật vái và lạy, rồi kế quí ông, quí thầy hành lễ tiếp theo sau, mỗi mỗi người nào cũng mặc áo dài khăn đen, trừ ra ít thầy đi làm việc về thay đồ không kịp, nên còn mặc bộ đồ tây thì đâu không có bịch khăn đen. Cái lễ trai tuần nầy cũng đáng gọi là cái lễ long-trọng trong tỉnh Longxuyên chớ phải chơi đâu; gồm có quan Chủ-Tỉnh, Trạng-Sư, Đốc-phủ-Sứ, Phủ, Huyện, Thầy-Thuốc, Trưởng Tiền, Thông-Ngôn, Ký-Lục, Cai-Tổng, Hội-Đồng, Hương-chức làng, điền-chủ và thương-gia.

Phàm làm một ông quan trấn nhậm một xứ nào, hoặc một người có quyền tước danh tiếng ở một chỗ nào đó, thì nên ăn ở có tư-cách lễ nghi đáng làm gương cho dân xứ mình bắt chước.

Tôi là một người có dự lễ trong đám nầy thấy sao ai cũng trầm trồ khâm-phục quan Chủ-Tỉnh và quan Trạng-Sư có dự trong đám nầy vậy.

TRIỆT-HOÀN-GIANG.

NGÀI TỈNH-AM PHÁP-SƯ

KHUYÊN NGƯỜI NÊN PHÁT BỒ-ĐỀ TÂM

Chùa Thanh-Hòa, Yết-Ma Thiện-Bửu — Hatiên (dịch-thuật)

Sãi bất tiếu hạ ngu phàm-phu, tên là Thiệt-Hiền, dập đầu sa nước mắt máu, xin thưa trước đại chúng, và Thiện-Nam Tín-Nữ hiện đương đời, nguyện xin từ-bi xét nghe lời tôi phân tỏ.

Từng nghe rằng: cửa mầu nhập đạo phát tâm làm gốc, việc gấp tu hành lập nguyện làm đầu. Nguyện lập thời chúng-sanh khá độ, tâm phát thời Phật đạo dễ thành; nếu chẳng phát tâm cho quảng đại, lập nguyện cho kiên cố, dầu trải qua nhiều kiếp như buội trần, cũng y nhiên còn mắc trong chốn luân-hồi. Tuy có tu hành mà rốt cuộc cũng là đồ lao tân khổ. Cho nên kinh Hoa-nghiêm nói: « Vong thất bồ-đề tâm, tu chư thiện pháp, thị danh ma nghiệp. (忘失菩提心、修諸善法、是名魔業). Nghĩa là: mình quên mất cái tâm bồ-đề đi rồi, dầu có tu đặng các môn pháp lành, thời cũng kêu là ma nghiệp ». Quên mất còn vậy thay, huống chi là chưa phát sao?

Bởi thế nên, muốn học đạo Như-Lai, trước phát « bồ-đề-nguyện » mới đặng. Song le cái « tâm nguyện » có sai biệt, và cái « Tướng » của nó vẫn nhiều, nếu không chỉ nói cho rành, thì người tu học có biết đâu mà làm thủ hướng. Nay xin nói đại lược có tám « Tướng » như vầy:

Là nói: Tà, chánh, chơn, ngụy, đại, tiểu, thiên, viên. (邪、正、真、偽、大、小、偏、圓). Sao gọi là, « Tà, chánh, chơn, ngụy, đại, tiểu, thiên, viên, » ư? — Bởi trong đời có người hành đạo, chỉ cứ một bề tu hành, mà chẳng biết tham cứu tự tâm, cứ đeo

biết trồng căn lành, đời đời kiếp kiếp cứ theo gần gũi bên ta, chẳng hề quên bỏ.

Khi Phật mới ra đời, thời ta còn đương chìm đắm, nay ta đã đặng làm người, thì Phật lại diệt-độ (滅度) đi rồi. Ta mắc tội gì mà sanh nhằm đời « mạc pháp (末法) nầy? Ta có phước gì mà đặng đi xuất-gia? Ta mắc cái chướng gì mà chẳng thấy đặng kim-thân của Phật? Ta được cái may gì mà đặng gặp ngay Xá-lợi của Phật? Xét nghĩ dường ấy: Nếu trước kia ta không có chưởng căn lành, thời do đâu lại đặng nghe Phật-pháp? Nếu chẳng nghe đặng Phật-pháp, thời đâu biết ta thường mang chịu ơn Phật.

Cái ơn ấy cái đức ấy, non cao khó ví lắm vậy. Chỉ có phát tâm cho rộng lớn, hành đạo Bồ-Tát, gầy dựng Phật-pháp, cứu độ chúng-sanh; dầu cho tan xương nát thịt đi nữa, cũng không thể đền đáp được, ấy là phá Bồ-đề-tâm, cái nhân-duyên thứ nhứt vậy.

Thế nào là tưởng ơn cha mẹ? Là nói thương cha mẹ sanh ta khó nhọc, mười tháng cưu mang, ba năm bú súng, dời chỗ khô đổi chỗ ướt, ăn món đắng dứt món ngọt, nuôi ta mới đặng nên người. Trông cậu nữa ta nối môn-phong, cung thừa tế tự. Nay ta đã xuất gia xưng rằng Thích-tử, danh gọi là ông sa-môn, món ngon ngọt chẳng đặng dưng nuôi, ngày cúng kiến chẳng hay châu cấp. Khi còn sống chẳng hay nuôi đến cái thân cùng lỗ miệng, lúc thác rồi cũng không đặng tiếp độ thần hồn. Thế thì ở thế-gian càng tổn lắm, còn phần xuất thế lại chẳng có chi là thiệt ích cả. Đôi bên đều thất, tội trọng nan đào. Xét lại cho kỹ: Thời chỉ có trăm đời ngàn kiếp thường hành Phật đạo, mười phương ba lớp khắp độ chúng-sanh, thời không những là cha mẹ một đời nầy, mà nhiều đời cha mẹ cũng đều đặng nhờ phần giải thoát, không những là

cha mẹ của một người, mà cha mẹ của người người cũng đều đặng siêu thăng tất cả. Ấy là phát tâm bồ-đề, cái nhân-duyên thứ hai vậy.

Thế nào là tưởng ơn sư-trưởng? Sư-trưởng là ông thầy dạy dỗ ta, cha mẹ ta, tuy sanh đẻ ta đặng, nuôi nấng ta đặng; nếu không có ông thầy ở thế-gian dạy ta, thời ta đâu biết sự lễ nghĩa, nếu không có ông thầy xuất thế dạy ta, thời ta đâu rõ đặng Phật-pháp. Không biết lễ thì chẳng khác nào loài cầm thú, không rõ Phật-pháp, thì chẳng khác chi người thế-tục. Nay chúng ta vừa biết lễ nghĩa được rõ Phật-pháp, mình mặc áo ca-sa (袈裟) thân chịu giái-phẩm (戒品). Cái ân trọng ấy, từ nơi sư-trưởng mà đặng. Nếu cầu tiểu-quả (小果) thì chỉ độ cho phần mình mà thôi. Nay phải làm bực đại-thừa (大乘) nguyện khắp độ người đời, thời là: « Thế xuất thế-gian » (世出世間), hai bực sư-trưởng cũng đều nhờ sự lợi ích cả. Ấy là phát bồ-đề tâm, cái nhân-duyên thứ ba vậy.

Thế nào gọi là tưởng ơn Thí-chủ? — Là nói chúng ta những món cần dùng hằng ngày, vẫn không phải của mình có sẵn; ba thời cơm cháo bốn mùa áo quần, cùng là thuốc men trị bịnh sở phí tiêu dùng, đều là nhờ sức của người khác đem đến bố thí cho ta tất cả. Kia thời ra sức cày cấy mà còn chưa dùng độ hồ khẩu thay! Còn ta thời ngồi không mà đặng thọ hưởng, hởi còn chưa vừa lòng. Kia thời ươm dệt không ngơi, mà phần mặc đắp cũng còn chịu thiếu hụt, ta thời ở không mà phần mặc đắp có dư, mà còn chẳng biết yêu tiếc. Kia thì ở nhà cửa sơ sài chịu rác rối cả đời, ta thì ở chùa cao nhà rộng, thong thả suốt năm, lấy sức người mệt nhọc, mà đem cúng cho ta sung sướng, cái tâm ấy nở nào cho an? Đam của người mà nuôi cái thân mình, thế chẳng là trái lẽ lắm ư! Nếu không phải bi trí (悲智) gồm đủ, phước

xương thịt cũng lần khô róc rảy, mấy dấu chưn lông nhức nhối dường như kim chít, nơi cửu khiếu khác nào đao cắt; rúa đương luột tróc mu còn dề, hồn muốn đi bỏ xát khó bội phần. Cái tâm làm chũ không thương, giống con buôn dong ruổi khắp nơi, cái thân cũng chẳng định hình, như nhà cửa lần lần dời đổi. Lấy điềm buội trần trong cõi đại-thiên, cũng khó sánh với cái thân sống thác, lấy nước trong bốn biển cũng chẳng bì cùng giọt nước mắt biệt ly! Vọi vọi xương chồng cao hơn núi, dọc ngang thây nằm nhiều quá đất liền. Nếu trước chẳng nghe Phật nói, việc nầy ai thấy ai nghe, chưa xem kinh Phật, lý nào biết nào hay?

Hoặc có kẻ còn tham luyến như xưa, si mê như cũ: sợ cho muôn kiếp ngàn đời, mê lầm mãi mãi, rồi nhơn thân dề mất mà khó đặng, ngày tốt dễ qua mà khó vói. Đường sá mờ mờ, biệt ly mãi mãi, sự ác báo chốn tam đồ đi lại cũng mình chịu, đau khổ không xiết nói, nào ai chịu thế cho mình, bây nói đến đây ai nghe cũng phải ghê lòng. Thế cho nên phải dứt ngay giòng ái-dục, vọt ra cho khỏi biển sanh-tử, thì mình cùng người thảy đều đặng lợi ích biết bao? Cùng nhau đồng đến bờ kia, thời nhiều kiếp công dày đặng trọn nên một thuở. Ấy là phát bồ-đề-tâm, cái nhân-duyên thứ sáu vậy.

(Còn nữa).

Ai muốn in Kinh sách kỷ? muốn làm hình bằng kẽm tốt? HÃY ĐẾN TẠI NHÀ IN — UNION —
NGUYỄN-VĂN-CỦA
37, RUE LUCIEN MOSSARD — SAIGON
Có bán các thứ thơ, tuồng, truyện, sách vở và đồ cần dùng cho học trò vân, vân...

NGŨ GIÁI CẤM TRONG NHÀ PHẬT

Rày mừng Phật nhựt tăng qui,
Thạnh hành đạo đức Nam kỳ cõi ta.
Và tôi học đạo Thích-Ca,
Quả văn có lậu xứ xa quê hèn.
Phận mình như lửa mới nhen,
Vì như nhà nhỏ thếp đèn lại lu.
Dám đâu sánh bực dân cù,
Núi non quê kịch thanh xu quên bề.
Lời vàng Phật có châu phê,
Lưu truyền ngũ giái dứt mê tánh tình.
Một là: chẳng đặng sát-sanh,
Heo bò gà vịt nở đành giết sao?
Tuy không lời nói ra vào,
Nhỏ lông cắt cổ biết đau như người.
Mình đạo lời nói chẳng hư,
Người trong hoàn vũ cũng như ta rày.
Hàm linh thú chạy bò bay,
Cũng dòng một tánh ngày rày tham sanh.
Người tu sát-hại sao đành,
Cũng chồng cũng vợ em anh như mình.
Người là khôn khéo tối linh,
Bầy giờ máy móc sát-sanh hoài hoài.
Vậy nên đức Phật Như-Lai,
Lập làm năm giới gái trai giữ-gìn.
Chẳng nên gây nghiệp sát-sanh,
Luân-hồi quả-báo dành rành không sai.

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN PHỤ-TRƯƠNG — NĂM THỨ NHỨT.

PHẬT HỌC

NGÀY THỨ BA 19 THÁNG NĂM (thiếu) NĂM BÍNH-TÝ

SỐ 51 — GIÁ TIỀN — Riêng về Phật-Học

MARDI 7 JUILLET 1936

MỘT NĂM ... 2$50 ✦ SÁU THÁNG... 1$30 ✦ MỖI SỐ .... 0$04

BIỆN VỀ HAI CHỮ:

SẮC=la matière và KHÔNG=akâsa

(Tiếp theo và hết)

Đây xin giải về chữ «KHÔNG — akâsa»

« **Không = akâsa** » là không chấp trước, không ngã mạng cống cao vân vân.

Một là ngã không, nghĩa là đã phá đặng vọng-ngã, hai là pháp-không, nghĩa là đã phá đặng vọng-pháp, ấy gọi là nhị « không-quan ».

Tôn-giáo nhà Phật rất chú trọng về chữ « không » cốt để trau dồi trí-huệ đặng sáng-suốt hoàn-toàn. Đó gọi là « giác » là « ngộ » khi đã hiểu rõ chơn-lý, cũng là

suốt hoàn-toàn, trường-tồn bất diệt không khi nào mà thay đổi cho đặng.

Mà cái tâm chơn-như tức là cái linh-tánh của ta, ấy là cái tánh chí nhơn chí thiện, mới gọi là « Phật-tánh » vậy.

Trong kinh tánh-sách có câu:

« Tâm-không, cảnh-tịch, tâm-bổn-không, cảnh-bổn-tịch » nghĩa là: « Lòng không, cảnh vắng, lòng bao giờ cũng vắng lặng, cảnh bao giờ cũng yên tịnh ».

Mà cái tâm chơn-như đó, Phật và chúng-sanh thảy đều có cả, chúng-sanh chỉ vì mê-muội, nên sanh ra kiến-hoặc và tư hoặc, cũng là các nghiệp dữ, do tham, sân si mà tạo ra.

Vì « tham » mà sanh ra nào là gian-dối trộm cướp, tà-dâm, làm nhiều việc đê-hèn, mất cả thể cách của người biết liêm-sỉ.

Vì « sân » mà hờn giận, nhẫn tâm độc-ác sát-hại lẫn nhau.

Vì « si » mà ngu-muội si-mê, đâm ra làm càng những việc thương luân bại lý chẳng kể phải quấy.

Cái vọng tâm nó cứ huân-tập cùng nhau mãi mãi, cho nên nó che lấp mất cái chơn-tâm của ta, thành ra sau khi chết phải sa vào địa-ngục, mà chịu luân-hồi đời đời kiếp kiếp không khi nào ra khỏi.

Vậy nay ta muốn tìm con đường giải-thoát, chỉ cho bằng học Phật, lo trau-giồi đức-tánh sửa lấy chơn-tâm, thì còn lo gì phải trụy-lạc trong vòng lục đạo tam-đồ, mà chẳng chứng đặng quả « chơn-không Niết-bàn ».

Cái phương-pháp của Phật rất mầu-nhiệm sâu xa, rộng lớn vô-cùng vô tận, ai ai cũng cần phải tu, không phải người xuất-gia cạo bỏ râu tóc mới gọi là tu. Phật dạy trong nhà thì phải hiếu kính cha mẹ thuận thảo anh em, con đối với người ngoài thì phải thành

thiệt công-minh, mọi điều lành thì theo, các điều dữ thì bỏ, ấy mới gọi là tu.

Còn như xuất-gia thì nghiêm-trì giái-luật hoằng-pháp lợi-sanh. Mà tại-gia hay xuất-gia cũng đều giữ trọn « tam-qui » và « ngũ-giái » cả. Sau khi chết sẽ đặng vãng-sanh về nước Phật an vui đời đời.

Còn quả chơn-không Niết-bàn, chẳng phải đợi sau khi ta chết mới chứng đặng quả chơn-không Niết-bàn, cái « chơn-không » là tự nơi tâm của ta, cứ một lòng sốt sắng mà làm việc lành, việc phải, việc có ích cho đời, thì tâm ta bao giờ cũng vắng lặng an vui; nếu ta làm một việc gì ác, thì tâm ta bao giờ cũng sợ hãi hôn-mê rối loạn.

Như ban ngày ta làm một việc gì lành, một việc gì nghĩa, thì trong canh khuya canh tàn, ta nằm nhớ lại công việc ta làm qua rồi, ta có thể khoan-khoái vui-vẻ vô cùng.

Còn ban ngày ta làm một việc gì tàn nhẫn trái với lương-tâm, thì ban đêm ta nằm gát tay lên trán nghĩ lại lòng ta bắt xốn-xang tất dạ và ăn-hận vô cùng.

Người đời ai mà làm những việc lành thì trọn đời không biết lo sợ những việc tai bay họa gởi bao giờ, thì đâu còn ưu lự, đâu còn buồn rầu, vui vẻ luôn luôn ấy là tâm chơn-không Niết-bàn vậy.

BỬU-TÍN

chùa Tam-Bảo (Hàtiên)

đuổi theo duyên ngoài; hoặc cầu lợi dưỡng, hoặc ưa danh khen, hoặc ham sự dục lạc đương đời, hoặc là trông cầu quả báo đời sau, phát tâm như vậy kêu là Tà (邪).

Đã chẳng cầu lợi dưỡng danh khen, lại không ham dục lạc quả báo, chỉ vì sanh tử mà làm cái đạo « bồ-đề », phát tâm như vậy kêu là Chánh (正).

Niệm niệm trên cầu Phật đạo, tâm tâm dưới hóa chúng-sanh, nghe Phật đạo lâu dài mà chẳng sanh lui sụt, xem chúng-sanh khó độ mà chẳng sanh nhàm chán; như trèo lên núi cao muôn trượng, quyết trèo cho tột trên đảnh, như trèo lên cái Tháp chín từng, quyết trèo thấu tới trên chót. Phát tâm như vậy, kêu là Chơn (眞).

Có tội mà chẳng sám-hối, có lỗi mà không chừa bỏ; trong trược ngoài thanh, ban đầu siêng năng, sau lại lười biếng. Tuy có hảo tâm mà cũng còn mắc cái danh lợi xen vào, tuy có thiện-pháp, mà còn ô nhiễm tội nghiệp. Phát tâm như vậy, kêu là Ngụy (僞)

Chúng-sanh độ hết nguyện ta mới hết, Bồ-đề đạo thành nguyện ta mới thành. Phát tâm như vậy, kêu là Đại (大).

Xem Tam-giới như lao-ngục, thấy chúng-sanh như oan-gia, chỉ cầu độ mình mà chẳng muốn độ người. Phát tâm như vậy kêu là Tiểu (小).

Nếu như ngoài tâm, còn thấy có chúng-sanh cùng là Phật-đạo, nguyện độ nguyện thành, mà công càng chẳng quên, và cái « Tri-kiến » chẳng dứt. Phát tâm như vậy, kêu là Thiên (偏).

Bằng biết tánh mình là chúng-sanh, quyết cầu độ thoát, và tánh mình là Phật đạo, quyết cầu cho đặng thành tựu; chẳng thấy một pháp nào riêng có ngoài tâm. Lấy cái tâm « hư không » mà phát cái nguyện « hư không », làm cái hạnh « hư không », mà chứng cái quả

« hư không », mà chẳng có cái « Tướng » của « hư không » khá đặng. Phát tâm như vậy, kêu là Viên (圓).

Biết được tám môn sai biệt ấy, thời biết thẩm xét, biết thẩm xét thời biết bỏ dùng, biết bỏ dùng thời khá phát tâm. Sao gọi là thẩm xét? — Là nói chỗ phát tâm của ta, ở trong tám môn nầy: làm tà, làm chánh, làm chơn, làm ngụy, làm đại, làm tiểu, làm thiên, làm viên.

Thế nào là bỏ dùng? — Nghĩa là: bỏ tà, bỏ ngụy, bỏ tiểu bỏ thiên. Dùng chánh dùng chơn, dùng đại dùng viên; phát tâm như vậy, mới đặng kêu là chơn chánh phát « bồ-đề » tâm vậy.

Cái tâm « bồ-đề » ấy, là chúa trong các pháp lành, nhưng phải có nhân-duyên mới đặng phát khởi.

Nay nói về nhân-duyên, lược kể có mười môn; mười môn ra thế nào? 1° là tưởng ơn trọng của Phật; 2° là vì tưởng ơn của cha mẹ; 3° là vì tưởng ơn của bực sư trưởng; 4° là vì tưởng ơn của Thí-chủ; 5° là vì tưởng ơn của chúng-sanh; 6° là vì tưởng sự khổ của đường sanh tử; 7° là vì tôn trọng tánh-linh của mình; 8° là vì sám-hối nghiệp-chướng; 9° là vì cầu sanh về Tịnh-Độ; 10° là vì khiến cho chánh-pháp còn đặng lâu dài.

Thế nào là tưởng ơn trọng của Phật? — Là nói đức Thích-Ca Như-Lai ta, khi ban đầu mới phát tâm, cốt vì chúng ta mà đi tu, hành Bồ-Tát đạo, trải qua đã nhiều kiếp không lường, chịu đủ các điều khổ sở. Khi ta còn đương tạo nghiệp, thời Phật sanh lòng thương xót, kiếm đều phương tiện dạy dỗ ta, nhưng ta mắc ngu dại chẳng biết tin theo. Chúng ta đọa vào Địa-ngục Phật lại thương xót, muốn chịu thế sự khổ nào cho ta ngặt vì chúng ta tội nghiệp nặng-nề, nên không thể cứu được.

Chúng ta sanh lên làm người, Phật dùng phép phương-tiện, khiến cho ta

huệ (慧命) vẹn toàn, cho kẻ dân tin triêm ân, và chúng-sanh được thọ từ, chắc là một hạt cơm một tất chỉ, ắt phải có phần đền bồi chẳng sai, và cái ác báo không thể nào tránh khỏi vậy. Ấy là phát bồ-đề-tâm, cái nhân-duyên thứ tư vậy.

Thế nào gọi là tưởng ơn chúng-sanh? — Là nói ta với chúng-sanh từ khoán kiếp nhẫn lại đây, đời đời kiếp kiếp thay đổi làm cha mẹ nhau, kia đây đều có ơn với nhau; nay tuy cách thế hôn mê, kia đây đều chẳng biết nhau, lấy lẽ ấy xét lại cho kỹ mà coi, há không lo báo hiếu ư? — Nay những giống mang lông đội sừng đó, đâu rõ đặng kiếp trước đã có làm con ta rồi ư. Nay những loài bò bay máy cựa đó, nào biết đặng đời xưa chẳng từng làm cha mình ư!

Thường thấy đứa trẻ con còn nhỏ đã xa lìa cha mẹ, khi lớn rồi dung-mạo còn phải quen thay. Huống chi là thân-duyên đời trước, mà đời nay còn nhớ được sao? Kia những kẻ kêu la dưới Địa-ngục, lăn-lộn trong láng quỉ đói, chịu những điều thống khổ nào ai có biết, đói khát lạnh lùng biết phân tỏ cùng ai? Ta tuy chẳng thấy chẳng nghe, chớ kia ắt trong cầu cứu tế, nếu chẳng kinh nói thì người người cũng không thể tỏ bày được chuyện ấy, bằng không phải Phật, thì có ai nói đặng những lời nói ấy, những kẻ Ta-kiến ngu-si kia dầu rõ đặng việc nầy.

Cho nên hàng Bồ-Tát, xem loài trùng-kiến thảy đều là cha mẹ kiếp trước, và chư Phật của đời sau, nên hằng lo cứu giúp, hằng tưởng trả ơn, ấy là phát bồ-đề-tâm, cái nhân duyên thứ năm vậy.

Thế nào gọi là tưởng cái khổ sanh-tử? — Là nói ta với chúng-sanh, từ khoán kiếp nhẫn lại đây, thường mắc sanh-tử chưa đặng giải thoát. Chốn nhơn-gian, cõi Thiên-Thượng, cõi nầy phương khác, lặn mọc nhiều phen, lên xuống liền liền, khi thì cõi trời, khi thì cõi nhơn-gian, khi thì xuống Địa-

ngục, khi thì làm súc-sanh, ngạ quỉ. Của hắc ám sớm ra ra rồi chiều trở lại, hầm Thiết-khốt vừa thoát khỏi rồi kế trở vào như cũ. Lên núi-dao thì cả mình đều rách nát, vào rừng gươm thời gang tấc cả đứt lìa. Viên sắt nóng vốn không trừ đói, nuốt vào thời gan ruột rã rời! nước đồng sôi nào phải đỡ khát, uống vào thì xương thịt nát tan. Cưa bên cắt đứt ra rồi liền lại như cũ, gió xảo thổi vào chết đi rồi sống lại như xưa. Trong thành lửa dữ gớm nghe tiếng kêu la thảm thiết, ngoài lò xảo nấu từng nghe những giọng đau thương. Giá lạnh dập lại rồi dường thể sen xanh kết nhụy, máu thịt rã rời thân thể khác nào sen đỏ đơm bông. Sống thát một đêm dưới đất hằng trải qua muôn biến, một ngày đau khổ nhơn-gian đã quá trăm năm. Ngục-Tốt nhiều phen hành phạt, ai hay Diêm-Chúa dạy truyền, khi thọ hình tuy biết sợ khổ, dầu biết ăn năn cũng đã muộn rồi! Vừa thoát khỏi lại quên rồi kế tác nghiệp lại như cũ. Cầm roi đánh con lừa đỏ máu nào ai biết mẹ mình đau khổ! Dắc con heo đem đến làm hàng, dâu rõ đặng ông ta đau đớn. Ăn thịt con, ông Văn-Vương hởi còn chẳng biết, giết người thân làm thịt mà chưa hay, người phàm tục ai cũng thế. Ngày xưa ân ái nay làm kẻ oán-gia, kiếp trước giặc-thù nay làm xương thịt. Làm mẹ đời xưa làm vợ đời nay, làm ông kiếp trước nay lại làm chồng. Nếu biết được « Túc-mạng 宿命 », nghĩ lại càng hổ thẹn biết bao! Có con mắt « Thiên nhãn 天眼 », xem thấy ắt cũng nực cười mà thương lắm! Trong xóm dơ bẩn, chịu mười tháng bao trùm khổ nỗi, trong xóm tanh hôi một thuở lọt ra càng đau đớn, còn bé chẳng hay đông tây chẳng biện, lớn lên vừa biết tham dục lại sanh, thoạt chút rồi già bịnh theo đến, bỗng kế vô thường tìm nữa, gió lửa đốt thiêu, thần thức trong rời rã, tinh huyết hết rồi

Bởi mình nhục nhãn phàm thai,
Âm quan cách trở gái trai đầu tường.
Nhà Nho ông Tề-Tuyên-Vương,
Không đành giết vật lòng thương thú cầm.
Thấy chết bao nỡ nhẫn tâm,
Ngon mình hại nó khôn cầm lòng đau.
Có câu quân-tử viễn bào,
Thấy người giết vật lòng nào nỡ ăn.
Nhà Nho còn chưởng thiện căn,
Huống làm con Phật chẳng phăng gốc lành.
Xưa kia có gã sát-sanh,
Heo bò sát-hại tội hành biết bao.
Đến khi đối án âm tào,
« Muôn tâu Diêm-Chúa lẽ nào rộng dung.
Người đời ăn thịt quá hung,
Nếu như chẳng vậy tôi không giết nhiều.
Cúi xin mở lượng dung nhiêu,
Người ăn ngon miệng tội nhiều oan tôi ».
Diêm-Vương nghe tấu mấy hồi:
« Lời người tâu đó để rồi thẩm tra ».
Vậy có thi rằng:
Sát hại sanh linh thứ nhứt mà,
Trai lành gái tín lánh cho xa.
Thân mình ngụy thẳng không ưa giết,
Trời đất nhơn từ ở sát a.
Cửu kiến lên để trên ngọc bản,
Phòng qui đến đáp ân kiếm ba.
Hoàng thiên không khu người lương thiện,
Phật-Tổ sẵn dành một đóa hoa.

(Còn nữa).